

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete

Att supa sig in i rollen som man

- En intervjustudie om manliga studenter och alkohol

Författare: Joakim Aleborn
Sivertsson &
Kim Enocson

Handledare: Marita Pekkanen
Myhrberg

Termin: HT14

Kurskod: 2MB332 II

ABSTRAKT

Linnéuniversitetet
Institutionen för pedagogik
Pedagogik med inriktning mot ungdoms -
och missbruksvård, Examensarbete 15hp

Titel	Att supa sig in i rollen som man
Engelsk titel	Entering the role as a man through binge drinking
Författare	Joakim Aleborn Sivertsson, Kim Enocson
Handledare	Marita Pekkanen Myhrberg
Datum	mars 2014
Antal sidor	45
Nyckelord	Alcohol, University, College, Students, Masculinities, Masculine Identity

Studien har haft en hermeneutisk utgångspunkt där semistrukturerade intervjuer av kvalitativ metod har använts för att samla in data från fem studerande män i åldrarna 20-26 år. Syftet med studien har varit att belysa unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion. Vi har med Goffmans dramaturgiska perspektiv och Connells maskulinitetsteori tolkat resultatet. Det framgår att rollen som student har förväntningar på sig att gestaltas på specifika vis och att detta formar de individer som går in i denna roll. Lika så gäller för rollen som man, där vissa attribut och handlingar krävs av individen för att visa upp och markera tillhörighet till rollen. Vi fann att en handling som är central till både rollen av att vara ung man och student var ett riskabelt drickande av alkohol.

Förord

Vi vill tacka de personer som ställt upp på intervjuer och som har bidragit med sina erfarenheter och kunskaper för att ge oss en möjlighet att genomföra detta arbete.

Vidare vill vi tacka alla ni som har läst vår uppsats under arbetets gång och kommit med kritik. Stort tack riktar vi även till vår handledare Marita Pekkanen Myhrberg som har bidragit med konstruktiv reflektion och stöttning.

Växjö 2014

Joakim Aleborn Sivertsson

Kim Enocson

Innehållsförteckning

INTRODUKTION	1
<i>Begreppsdefinitioner</i>	2
BAKGRUND	3
TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER.....	3
<i>Dramaturgiskt perspektiv</i>	3
<i>Konstruerad manlig identitet</i>	5
<i>Connells maskulinitetskategorier</i>	6
TIDIGARE FORSKNING	7
<i>Universitetsstudenter och alkohol</i>	7
<i>Samspelet mellan maskulinitet och alkohol</i>	9
<i>En manlig universitetsstudent bör dricka</i>	10
<i>Alkoholrelaterade skador bland universitetsstudenter</i>	11
<i>Reducera konsumtionen bland manliga studenter</i>	13
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	13
METOD	14
METODOLOGISKA UTGÅNGSPUNKTER	14
<i>Hermeneutisk utgångspunkt</i>	14
<i>Kvalitativ forskningsintervju</i>	14
PLANERING OCH GENOMFÖRANDE AV EN INTERVJUSTUDIE	15
<i>Förförståelse och förståelse</i>	15
<i>Genomförande av intervjustudie</i>	16
<i>Val av tema</i>	16
<i>Planeringsstadium</i>	17
<i>Urval</i>	17
<i>Urval av informanter</i>	17
<i>Utarbetandet av intervjuguide</i>	18
<i>Intervjuförberedelser</i>	19
<i>Från tal till text</i>	20
<i>Redovisning</i>	21
<i>Kvalitetskriterier för kvalitativa studier</i>	21
FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	22
<i>Informationskravet</i>	23
<i>Samtyckeskravet</i>	23
<i>Konfidentialitetskravet</i>	24
<i>Nyttjandekravet</i>	24
RESULTAT	25
ATT VARA STUDENT	25
<i>Studenters alkoholkonsumtion</i>	27
<i>Nollning</i>	28
ATT VARA MAN	30
<i>Silverback gorilla</i>	30
ALKOHOLENS FUNKTION	32
<i>Alkoholen som socialt glidmedel</i>	32

<i>Supandet</i>	33
<i>Leka med sprit</i>	33
SAMMANFATTNING AV RESULTAT	35
TEORETISK PROBLEMATISERING	35
<i>Maskulinitet</i>	36
DISKUSSION	37
METODDISKUSSION	37
<i>Urval</i>	37
<i>Intervjuguide och datainsamling</i>	37
RESULTATDISKUSSION.....	38
<i>Agera efter rollerna</i>	38
<i>Varför studerande män dricker</i>	38
<i>Bete sig berusat</i>	39
<i>Använda alkoholen rätt</i>	40
<i>Att vara annat än student</i>	41
SLUTSATSER	42
<i>Behandlingspedagogiska implikationer</i>	42
<i>Förslag till fortsatt forskning</i>	43
REFERENSER	44
FÖRFRÅGAN OM MEDVERKAN I C-UPPSATS	I
MISSIV TILL DELTAGARE I STUDIEN MANLIGA STUDENTERS ALKOHOLVANOR	II
INTERVJUGUIDE	I

INTRODUKTION

Det framställs ofta i media att universitetsstudenters alkoholvanor är någonting som är förknippat med risker. Samtidigt är det sällan som det går att läsa i media om undersökningar som berör de bakomliggande faktorer som orsakar en intensiv eller hög alkoholkonsumtion bland universitetsstudenter. Hur kommer det sig att studenttiden är så förknippad med alkohol och vad är det för strukturer som upprätthåller denna tillåtande atmosfär där det till och med kan vara normbrytande att avstå ifrån alkoholdrickandet.

För att få förståelse för detta ämne har vi använt oss av Goffmans (2009) dramaturgiska perspektiv som utgår ifrån att människan går in i roller och tillskriver sig attribut för att leva upp till förväntningar som andra har på den rollen. De roller som studien kommer kretsa kring är att vara ung man och student. Vidare har Connells (2008) maskulinitetsteori använts för att tolka maskulinitetsbegreppet samt för att förstå hur rollen som man är konstruerad.

I Bullocks (2004) kartläggning om studenters alkoholvanor på fyra svenska universitet framkom att 75 procent av studenterna framställde alkoholkonsumtion som ett normalt beteende för en universitetsstudent. Det framkommer även i samma studie att manliga studenter konsumerar mer alkohol än vad kvinnliga studenter gör.

Bullocks (2004) undersökning speglar vår bild av hur studenters alkoholkonsumtionsvanor ser ut och betonar även den könsskillnad som existerar i detta beteende. Denna statistik väcker många frågetecken. Hur kommer det sig att majoriteten av studenter framställer högkonsumtion av alkoholkonsumtion som ett normalt beteende? Och varför dricker unga manliga studenter mer alkohol än unga kvinnliga studenter? För att finna svar på dessa frågor har vi fördjupat oss i området och utfört intervjuer med manliga studenter vid ett svenskt universitet. Tidigare forskning och vårt empiriska material tolkas utifrån de teoretiska utgångspunkterna. För att på så sätt försöka finna kopplingar mellan manlighetsideal knutna till normen och den livssituation i vilka många studenter befinner sig i då de börjar studera vid ett universitet.

Vi vill med denna studie undersöka hur unga män i åldrarna 20 till 26 år som studerar vid ett universitet upplever att den manliga studentrollen formas i förhållande till alkohol. Detta är av vikt för behandlingspedagoger då förståelse för bakomliggande faktorer för alkoholkonsumtion kan vara till hjälp för förståelse samt för att finna sundare alternativ till alkoholen. Genom att utveckla kunskapen om vilka syften alkohol kan fylla för unga universitetsstudenter kan insatser utformas i avsikt för att minska alkoholrelaterade problem och skador hos denna grupp.

Detta arbete ger inledningsvis en inblick i de teoretiska utgångspunkter som präglar studien. Vidare kommer en kunskapsgenomgång i form av tidigare forskning, sedan presenteras syfte och frågeställningar. Därefter kommer det göras en redogörelse av metod vilken inkluderar metodologiska utgångspunkter, forskningsetiska överväganden samt planering och genomförande. I resultatkapitlet presenteras vår empiri i form av citat och vår analys av arbetet kommer att beskrivas under kapitlet diskussion.

Begreppsdefinitioner

Kultur

När vi i studien talar om kulturer menar vi de sociala, etiska och moraliska värderingar som existerar i en population. Populationen kan exempelvis vara studenter. Kulturen utgör de normer, ritualer och värderingar som populationen har gemensamt. Likaså kan kläder, vanor och handlingsmönster vara en del av de gemensamma, sociala sammanhang vi befinner oss i.

Maskulinitet

Vi använder oss av begreppet maskulinitet som ett samlingsnamn för att beskriva de kulturellt accepterade normer som människor förhåller sig till för att definiera sig utefter. Vi kommer främst använda oss av begreppen manligt och maskulint beteende. I studien använder vi oss av manlighet i kontexten av unga män. Vi är medvetna om att manlighet och maskulint är könsneutralt, men då studien endast berör unga män är det utifrån dem som begreppen kommer att användas. Det som ska undersökas är unga mäns syn på manlighet och maskulint beteende. Vi syftar därmed inte till att inkludera manliga eller maskulina kvinnor i studien.

Identitet

När vi talar om identitetsbegreppet har vi tagit vår definition av Wängqvist (2012) som menar att identitet är ett samlingsnamn för värden, övertygelser och mål som är kulturellt accepterade och relevanta för den enskilde individen samt dennes livsåskådning som speglas i handlandet och utgör en guide i agerandet.

Intensiv- och högkonsumtion

Intensivkonsumtion är om man dricker en flaska vin eller fyra starköl alternativt sex mellanöl vid ett och samma tillfälle. Skulle samma mängd eller mer alkohol konsumeras vid två eller fler separata tillfällen under en månads tids anses detta vara *högkonsumtion* (Bullock, 2004).

BAKGRUND

Denna del av arbetet har syftet att introducera läsaren till området för inom vilket denna studie tar plats. Inledningsvis kommer de teoretiska utgångspunkter studien utgår från att presenteras. Det inleds med teoretiska utgångspunkterna för att sedan övergå till tidigare forskning, för att forskningen blir förståelig genom de teorier vi använder oss av. Vidare kommer aktuell tidigare forskning som berör forskningsområdet att presenteras och erbjuda läsaren en möjlighet till djupare förståelse för området.

Teoretiska utgångspunkter

De två övergripande teorier används i denna studie är Erving Goffmans dramaturgiska perspektiv och Robert Connells maskulinitetsteori. Det dramaturgiska perspektivet är relevant vid förståelse för hur människor förhåller sig till olika roller. Vidare kommer Connells maskulinitetsteori att användas för att förklara hur samhällets syn på män kan påverka hur de agerar.

Dramaturgiskt perspektiv

Goffmans (2009) dramaturgiska perspektiv beskriver samhället som en scen där individerna spelar roller i likhet med ett teaterframträdande. Världen beskrivs utefter att förväntningar på olika roller formar hur individerna spelar dem inför sin publik, det vill säga, andra människor som ingår i situationerna. Denna teori, eller samhällssyn, brukar kallas det *dramaturgiska perspektivet* och kan bidra till att förklara hur människor försöker kontrollera intrycken som förmedlas till andra människor i omgivningen. Lika så försöker det dramaturgiska perspektivet beskriva den process som får människor att agera på specifika sätt i sociala situationer.

Begrepp som Goffman (2009) använder sig av för att förklara sin teori och som inkluderas i denna studie beskrivs i detta stycke. En *interaktion* beskrivs som den gemensamma påverkan på varandra och varandras handlingar vid specifika tillfällen. *Framträdande* beskrivs som hur personer vid en interaktion beter sig för att kunna påverka de andra som de integrerar med. En *roll* som individerna kan ta till sig definieras som ett redan fastställt handlingsmönster som individerna kan ta till sig och agera utefter. Vidare talar Goffman (2009) om *fasad* som inkluderar allt det som individen kan använda för att uttrycka tillhörighet till rollen. Detta kan vara allt ifrån kläder till symboler som generellt används av dem som går in i rollen. Så som fasad visar tillhörighet, kan fasaden även visa avstånd från andra grupper, som inte använder sig av fasaden. Till slut har vi *aktören*, det vill säga personen som spelar rollen under framträdandet. Det är aktören som går in i roller, tillskriver sig passande attribut och formas av sin publik (Goffman, 2009).

Likt skådespelet på en teaterscen med satta roller försöker människor leva upp till dessa roller. Hur man skall agera och föra sig är redan bestämt och det är individen prestation som försöker övertala publiken om att denne är naturlig i den roll som spelas. Som hjälpmedel använder sig aktören av olika attribut som tillhör rollen så som kläder, etnicitet, kön, socioekonomisk status (Goffman, 2009). Även specifika handlingar, gester och jargonger kan användas för att ytterligare övertyga publiken om att delaktigheten till rollen är naturlig. Dessa handlingar kan vara något som aktören annars inte hade ägnat sig åt om det inte vore för att skapa ett trovärdigt framträdande.

Publiken förväntar sig att aktören ska agera på specifika sätt och aktören kan också ha en drivkraft av att agera utefter denna roll för att förstärka tillhörigheten till rollen (Goffman, 2009). Rollframträdandet görs utifrån målsättningen av att bli sedd av andra på ett specifikt vis. Även att framhäva sig själv som trovärdig i rollen genom att exempelvis berätta historier om sig själv som är anpassade för att öka framträdandets trovärdighet. Det intryck man vill ge förmedlas genom kommunikation, eller med andra ord skådespeleri (Goffman, 2009).

Goffman (2009) pekar på den enskilde aktörens inflytande på kulissen i var han spelar sin roll. På samma sätt som aktören formas utifrån kulissen, formas även kulissen utifrån aktören. Detta grundar sig i att man som människa går in och ut ur flera olika roller beroende på sammanhang och kultur. Individerna tar till sig vissa attribut vid en föreställning samtidigt som man lämnar ute andra attribut som passar bättre in på andra scener.

Goffman (2009) menar att människor spelar många olika roller, beroende på tid, plats och publik. Skrika hejarramsor och svordomar i ett väntrum till tandläkaren kan anses opassande, samtidigt som det kan anses vara väldigt passande på en läktare under en fotbollsmatch. Tid och rum spelar därmed stor roll i hur människor agerar och hur det bemöts av dess publik. Kulturella värden fungerar som en övergripande mall för hur en roll skall spelas och utifrån kulturen skapas också normerna som används vid bedömandet av den som agerar rollen.

Till en existerande roll tillskrivs attribut och generaliseringar som utgör en grund för agerandet och som även vägleder publiken att tyda rollen. Så även om aktören inte fullt ut agerar rollen uppfattas dock detta framträdande i kontext för andras förförståelse för rollen. Ett uttryck kan därmed innebära mer än vad aktören förmedlar där och då. Detta betyder att man tolkar andra människors agerande inte bara utifrån vad de gör, utan i en kombination av agerandet och de attribut som är tillskrivna rollen (Goffman, 2009)

I detta sociala skådespel med redan etablerade roller, skapade utifrån kulturer, normer och fördomar, inrättar sig människor för att etablera sig och bli en del av ett socialt sammanhang. Ett behov av delaktighet och tillhörighet driver människor in i de redan erkända strukturerna. Mycket för att de fungerar som facit, och att risken för att bli utesluten ur gemenskap minskar när man vet hur man ska agera för att passa in (Goffman, 2009).

Aktören spelar rollen på ett sådant sätt som förväntas av publiken. Genom att inkludera samhällets syn på rollen i agerandet inför andra försöker aktören leva upp till förväntningar knutna till rollen. Detta medför också ett krav på publiken att känna till den generella fasad som är en del av rollen (Goffman, 2009).

Stier (2003) menar att personers identiteter präglas av omgivningen på en kollektivnivå så väl på samhälls- och gruppnivå. På samhällsnivå är identiteten kopplad till samhällets struktur och kultur. I grupper bestående av människor finns olika typer av gruppidentiteter. Dessa gruppidentiteter kan komma att uttryckas genom exempelvis gemenskap, samhörighet och lojalitet. En människas identitet präglas av de individer som denne omges av, de sociala samspel man ingår i och den grupptillhörigheten. Den personliga identiteten kan förklaras som en existentiell förankring i tillvaron, identiteten formas i kontexten, det vill säga i kulturen (Stier, 2003).

Människan har ett behov av att känna sig som en del av en helhet. En persons identitet är något som är under ständig utveckling och är under inflytande av det sociala sammanhanget. Med andra ord kan man säga att identiteten skapas och utvecklas i samspelet med andra i det sociala sammanhanget (Stier, 2003).

För att applicera Goffmans (2009) teori i ett sammanhang förknippat med vår studie, kan man beskriva den utifrån Connells (2008) teori om maskuliniteter. Rollen som skall ageras utifrån av en redan uppsatt mall där maskulina attribut så som tävlingsinriktning och hierarkispel är redskap som skall användas för att mätas i förhållanden till andra deltagare i gruppen.

Konstruerad manlig identitet

Att vissa män beter sig som en man enligt normen och vissa kvinnor som den typiska kvinnan kan bero på att identiteten formas i ett socialt sammanhang där normen för hur en kvinna bör bete sig skiljer sig från hur en man bör bete sig. Könnsrollerna kan anses vara både traditionella och stereotypa och på grund av samhällets struktur kan även individernas identiteter formas därefter. Den identitetsskapande processen präglas av omgivningen och kulturen som individen lever i. Värderingar och moraluppfattningar kan formas av omgivningen och bli en del av den individuella identiteten (Stier, 2003).

Vad vår kultur säger är att maskulint beteende har inverkan på individen. Beteenden kopplade till maskulinitet, så som aggressivitet och våldsbrott, existerar inte i alla kulturer och tider vilket tyder på att det inte är genomgripande manligt att ha ett beteende som idag starkt kopplas samman med maskulinitet. Detta tyder på att den biologiskt deterministiska förklaringen för dessa beteenden är grundad på felaktigheter och att man istället bör titta på vad som skiljer dessa kulturer åt. Förklaringen för de aggressiva och våldsamma beteenden män utför landar då istället på både biologiska och sociala mekanismer (Connell, 2008).

Den genushierarki som Connell (2008) menar existerar bland män lutar sig mot kulturellt fastställda värderingar om vad som är manligt och kvinnligt. Genushierarkin kan fungera som en drivkraft, för män att se sig själva och ses av andra som man, att utföra handlingar som är förknippade med manlighet och undvika beteenden som är förknippade med kvinnlighet.

För att definiera det maskulina krävs det att man definierar det icke-maskulina. Connell (2008) menar att det existerar en manlig genushierarki där sådant som inte följer normer för vad kulturen definierar som maskulint beteende kan bestraffas med glåpord så som mes, tönt, mammas gosse mm. Då dessa påföljder av vissa beteenden inte är eftersträvansvärt kan detta leda till att män väljer att följa den upprättade normen för att förstärka eller bibehålla en social status.

Maskuliniteten ges form i den manliga kroppen som skall leva upp till sociala normer som existerar. Utifrån vissa kulturer skall den manliga kroppen vara stor och stark, smidig och skicklig på att utföra aktiviteter som mäter maskulinitetsnivån, så som sport och tävlingar. Att ha en manlig kropp som är ”bättre” än andras kan vara eftersträvansvärt och detta kan i sin tur skapa drivkrafter till att utföra handlingar eller utsätta sin kropp för aktiviteter som är direkt kopplade till risktagande (Connell, 2008).

Samhället har normer som beskriver vad som bör vara manligt och kvinnligt. Om en individ bryter mot dessa normer och värderingar görs detta med en utgångspunkt i ett

avståndstagande från normen. Med andra ord förhåller sig även de som skiljer sig från normen till normen i ett avståndstagande (Stier, 2003). I vårt samhälle existerar det olika kulturellt förknippade maskulina ideal som kan eftersträvas av dem som vill ses eller upplevas som maskulina. Herz och Johansson (2011) framställer att unga män kan känna ett tvång till att bygga upp en bild av manlighet. Detta görs genom att visa på tuffhet, hårdhet, autonomi och homofobi. Som ett sätt att visa på det manliga i destruktivitet talar Connell (2008) om fabriksarbetarnas tunga kroppsarbete som ofta leder till kroppsskador och förslitningar. Connell (2008) menar att det inte är kroppsarbetet i sig som leder till skador utan att arbetet utförs på ett destruktivt sätt. Detta destruktiva sätt att utföra arbetet på visar att arbetet och arbetarens tuffhet något som i sin tur leder till förstörda kroppar.

Connells maskulinitetskategorier

Connell (2008) menar att det inte endast finns en sorts maskulinitet utan att det finns olika maskuliniteter som uttrycks på olika vis. Den hegemoniska maskuliniteten är en av dessa, en annan är delaktighet. Hegemonisk maskulinitet utgår ifrån att definiera manliga ideal som upprätthåller männens dominerande position över kvinnan men även över andra maskulinitetskategorier i samhället. De män som inryms under denna maskulinitetskategori får en maktposition och upprätthåller den genom att definiera det eftersträvsvärda och normala. I med att det eftersträvsamma definieras, definieras samtidigt det icke eftersträvsamma. Här infaller exempelvis homosexualitet som stigmatiseras och diskrimineras. Genom att bestraffa icke önskvärda beteenden, sådant som kan förknippas med kvinnlighet eller homosexualitet, ser den hegemoniska maskuliniteten till att behålla sin överordande position genom att systematiskt trycka ner andra grupper i genushierarkin. Vidare menar Connell (2008) att i och med den hegemoniska maskulinitetens position på toppen av kullen och erhållande av makten definierar de vad som är bra och dåliga beteenden. Detta bidrar till att det blir svårt att som individ gå emot dessa upprättade normer. Att gå emot normerna kan resultera i utslutning ur den inre kretsen där livet blir enklare, genom de förmåner som erhålls genom att placera kvinnor och andra män i en underlägsen position. Den samhällsideologi som sätter männen överst i genushierarkin idealiserar maskulina attribut så som våld, aggressivitet, tuffhet, mod och hjälteskap. Är en man ute efter att stärka sin egen position i genushierarkin kan det krävas vissa handlingar som kan förknippas med maskulinitet, och se till att undvika sådant som förknippas med femininitet.

Connell (2008) tar i sin teori om maskuliniteter upp en maskulinitetskategori som definieras som *delaktighet*. Denna grupp män är inga typiska uppbärare av de ideal som förknippas med hegemonisk maskulinitet, men de drar nytta av de fördelar de får av att ha fötts med det kön som dominerar i samhället.

Tidigare forskning

Detta avsnitt kommer presentera tidigare forskning som är relevant för vårt forskningsområde.

Universitetsstudenter och alkohol

Sundbom (2003) framställer att 46 % av alla Sveriges ungdomar börja studera vid högskolor eller universitet innan 25 års ålder. Många studenter hamnar i ett nytt sammanhang när studietiden tar vid, mycket av tillvaron kan förändras från innan studietiden vid högskola eller universitet. Nya kontakter knyts och kontakten med familj och tidigare vänner kan minska. Detta kan beskrivas som en ny period i studentens liv och som kan upplevas som fantastisk men även som skrämmande. Enligt Piacentini och Banister (2006) så är det olika källor av motivation som får studenter att dricka alkohol. Först och främst så är drickandet associerat med den sociala aspekten och behag, särskilt för unga människor. Piacentini och Bannister (2006) menar att det existerar en rituell aspekt runt alkoholkonsumtion som i samspel med sociala sammanhang skapar en tillåtande inställning till konsumerandet av alkohol. Utöver dessa sociala aspekter så finns det även personliga förmåner med att dricka alkohol så som dryckens förmåga att påverka humör och mående. Ytterligare kan alkoholen användas som ett medel för att hantera problem, stress eller tristess.

Bullock (2004) har genomfört en kartläggning över fyra svenska universitet där deltagarna blivit slumpmässigt utvalda. Studien inkluderar svar från 4575 svenska universitetsstudenter som studerar på grundnivå. Svarefrekvensen för undersökningen är 70,0 procent. Studien fokuserar på studenternas användning av alkohol och narkotika. En liknande studie som gjorts i USA av Peralta (2007) framställer att konsumtionen av alkohol kan användas som ett sätt att följa könsrollerna. Resultat visar att männen genom att dricka alkohol socialt försöker att konstruera en manlig identitet. Studien innefattar kvalitativa intervjuer av 78 collegestudenter mellan 18-24 år, 44 män och 34 kvinnor.

I Bullocks (2004) kartläggning undersöks studenters alkoholkonsumtion, hur ofta de dricker och hur ofta de intensivkonsumerar alkohol. Ett intensivkonsumerande fann man hos 55 procent av de studenter som har deltagit i studien. 35 procent av studenterna som ingick i studien uppgav att de högkonsumerade alkohol. Sundbom (2003) fann ett samband mellan de som konsumerade mycket alkohol mer än ofta hade en tidig alkoholdebut. De individer som konsumerade mindre mängder alkohol hade oftare en senare alkoholdebut. Vidare beskrivs att desto yngre man är ökar sannolikheten för att man brukar alkohol i sammanhang med andra studenter.

Bullock (2004) nämner att 96 procent av studenterna som svarat på undersökningen har konsumerat alkohol under de senaste tolv månaderna. En tredjedel (33 procent) av studenterna svarade att de intensivkonsumerat alkohol. Den åldersgrupp där intensivkonsumtionen var som vanligast var bland 20-24 åringar och av dem svarade 42,4 procent att de intensivkonsumerat alkohol. Sundbom (2003) framhåller att många studenter har riskabla eller skadliga alkoholvanor och främst männen i åldrarna 25 år eller yngre.

Nya studenter har från samhället införskaffat sig en uppfattning om hur studentkulturen ser ut vilket i sin tur kan utgöra riktlinjer för hur de ska agera när de söker sin plats i

studentlivet. Det första universitetsstudenterna ofta möts av i början av universitetlivet är en nollningsperiod, en slags introduktionsperiod var alkoholen utgör en stor roll. Vilket i sin tur bekräftar den nya studentens förutfattade mening om vad studentlivet innebär (Dempster, 2011). De studenter som av icke-kulturella anledningar valde att dricka lite eller ingen alkohol vittnade om förväntningar på att anpassa sig efter det normala konsumtionsmönstret av alkohol. Om de inte anpassade sig efter det normala konsumtionsmönstret var de rädda att detta kunde leda till en exklusion från sociala sammanhang med studentgrupper (Piacentini & Banister, 2006).

Alkoholkonsumtion normaliseras då den inkluderas i olika nollningsaktiviteter som exempelvis tävlingar. Individerna kan då uppfatta konsumtionen som en del i att inkluderas i gemenskapen och sätter där standarden för vad det innebär att vara student i och med att nollningsaktiviteterna fungerar som en introduktionsritual (Dempster, 2011). Att inte dricka alkohol i sammanhang där andra dricker uppfattas som plågsamt. Piacentini och Banister (2006) fann att personer kunde uppleva umgänge med berusade människor som påfrestande då de inte själva drack. Det uttrycktes att dem fann detta så jobbigt att de inte skulle utsätta sig för liknande situationer igen. De skulle istället berusa sig själv i liknande framtida situationer för att klara av att ha trevligt när andra är onyktra.

De Visser och Smith (2007) menar att brittiska ungdomar med en religiös tillhörighet gavs en värdegrund samt livsmål som underlättade för dem att avstå berusningsmedel då detta stred mot deras religion, som till stor del utgjorde deras identitet. Den religiösa tillhörigheten gav dessa ungdomar livsmål att sträva efter, liksom det gjorde för de unga män i studien som starkt förknippade sin personliga identitet med utövandet av en idrott. De personer som ingick i Piacentini och Banisters (2006) studie och som drack lite eller ingen alkohol såg på sig själva som att de stod utanför den vanliga studentkulturen. De Visser och Smith (2007) fann att vissa var tvungna att offra vissa saker för att bli en bra idrottsman, som att dricka öl. Deras livsmål övervägde de fördelar som var förknippade med att dricka alkohol och gav därmed dessa män en chans att avstå. De män som tillhörde eliten i laget gavs en legitim ursäkt för att avstå alkoholdrickandet, då deras maskulinitet hävdades genom att de var bra på sport. Vad sporten eller religionen kunde erbjuda är en trygghet som grundas i tydliga livsmål som vägleder personen i beslut. Till skillnad från denna trygghet existerar en osäkerhet bland vissa män, där denna osäkerhet också blir en drivkraft för att konsumera alkohol. Då detta kan anses vara direkt förknippat med manlig kompetens.

Piacentini och Banister (2006) framhäver anledningarna till att man valde att dricka lite eller ingen alkohol kunde bero på religion, en vilja att inte tappa kontroll eller förlita sig på andra. Fokusering på akademiska studier samt undvika bakfyllor var även detta faktorer som nämndes. För de studenter som drack lite eller ingen alkohol uttryckte att de hanterade detta genom att undvika människor och situationer som innefattade konsumtion av alkohol. Detta kan resultera i en uteslutning ur det normala studentlivet för dem som väljer att inte följa normens konsumtionsmönster av alkohol.

Piacentini och Bannister (2006) framställer att unga studenter inte anser sig ha en stor kravbild på sig, och att man ser det höga konsumtionsmönstret av alkohol som något tillfälligt kopplat till studenttiden. I samband med avslutade studier beräknar många individer att förminska konsumtionen. Så länge man har undanflykter eller befinner sig i en kontext som rättfärdigar konsumtionen kan det bli lättare att intensiv- eller

högkonsumera alkohol och på så sätt hantera och agera alkoholkonsumerande student. Identifierar sig personen som man och som student kan detta rättfärdiga ett konsumtionsmönster som i andra sammanhang kan anses vara onormalt (Piacentini & Bannister, 2006).

Dempster (2011) menar att intensivkonsumtion av alkohol anses vara en normal del av studentlivet, och att undersökningspersonerna drack generellt sett mer under terminerna än när det var terminsuppehåll. Detta speglar samhällets förutfattade meningar om att studenter konsumerar stora mängder alkohol. Denna samhällsbild av studenter som storkonsumenter av alkohol blir därmed det normala och då svår att ifrågasätta. Detta hävdar Piacentini och Banister (2006) kan vara ett resultat av att den sociala konstruktionen som format studentidentiteten att till stor del definieras av alkoholkonsumtion. I Bullocks (2004) studie framkom det att risken för intensivkonsumtion är högre hos studenter som är i början av sina studier till skillnad från de studenter som är i slutet av sin studieperiod.

Samspelet mellan maskulinitet och alkohol

Det har påvisats att inmundigandet av alkohol kan vara en viktig del av unga mäns sociala liv samt som ett prov på maskulinitet, där maskuliniteten är en stor del av den personliga identiteten. Om unga män förknippar drickandet av alkohol som ett maskulint beteende riskerar detta i sin tur att öka konsumtionsnivån. Anledningen till att männen anser att alkoholdrickandet är direkt kopplat till maskulinitet är att den kultur de befinner sig i säger detta (De Visser & Smith, 2007). Alkoholen har olika innebörd för olika grupper. Likaväl som det finns kulturer där alkoholkonsumtion är kopplad till maskulinitet, finns det även kulturer som ser på drickandet av alkohol som något negativt och tecken på bristande självbehärskning vilket i sin tur anses vara ett omoget, och därmed icke maskulint beteende (De Visser & Smith, 2007).

De Visser och Smith (2007) framställer i sin studie att unga män tenderar att vara tävlingsinriktade när det kommer till att ranka sina prestationer på det som i gruppen anses vara maskulint. Det framkom att det oftast inte räckte med att endast dricka alkohol utan att det även skulle göras på ett maskulint vis, vilket kunde vara att dricka mycket alkohol på en och samma gång. Alkoholkonsumtionen var dock tvunget att vara kontrollerat då en ung man som drack tills han kräktes eller somnade ansågs förlora sin maskulina status. De Visser och Smith (2007) kom även fram till att bland unga brittiska män är öl drickandet en central del av den maskulina alkoholkonsumtionen.

Vidare fann De Visser och Smith (2007) att många olika aspekter av alkoholen var förknippat med maskulinitet. Det framkom att öl var den alkoholhaltiga dryck som var mest förknippad med manlighet, samtidigt som vin och champagne kunde få en man att framstå som feminin. Detta gällde även för de män som avstod ifrån att dricka vid en fest. Bilden av den stereotypiska maskulina mannen var att han skulle dricka stora mängder öl. Dempster (2011) bekräftar detta med sitt resultat som visar att öl är förknippat med manlighet medan drinkar, cider, vin och viss starksprit ansågs förknippas med femininitet. Det framhävs att normen för manliga studenters konsumtionsmönster var att supa, inte bara dricka alkohol. Utöver detta poängteras att unga mäns supande kunde hyllas samtidigt som samma konsumtionsmönster hos en kvinna stred mot normen.

En manlig universitetsstudent bör dricka

Stereotypisk manlighet har sin betydelse för collestudenters alkoholvanor, då det för männen ofta handlar om att bete sig som en manlig student förväntas bete sig, vilket många gånger inkluderar att konsumera alkohol, ofta och i stora mängder (Peralta, 2007). Connell (2008) menar att det är omgivningen som formar individen utifrån förväntningar. Denna omgivning kan vara sådant som skola, familj, massmedia, vänskapskrets med mera som påverkar individernas sätt att vara och bete sig på. Dessa förväntningar är satta men inte huggna i sten. Därmed öppnas det upp en möjlighet att förväntningarna på kulturen påverkas och förändras av individerna som ingår i denna. Peralta (2007) framställer att när det kommer till kvinnors konsumerade av alkohol har samhället syn på fenomenet betydelse för konsumtionsmönstret. Där det inte är socialt accepterat för kvinnor att dricka är konsumtionen bland kvinnor väldigt låg.

Enligt Dempster (2011) och Peralta (2007) beskrivs alkoholen som en naturlig del av studentlivet. Piacentini och Bannister (2006) menar att alkoholen spelade en stor roll i studenternas sociala liv där den kunde ses som ett medel för studenterna att fungera ”bättre” i sociala sammanhang. Drickandet av alkohol kunde göras med målsättningen att behärska att ta kontakt med nya människor, slappna av och släppa loss. Dempster (2011) framhäver att för den nya studenten kan alkoholen utgöra en resurs som kan hjälpa till med anpassningen till det nya livet som student i och med att det kan bli lättare att hantera oro som den nya rollen kan innebära. Samtidigt kan individen genom alkoholkonsumtion bekräfta sin tillhörighet till studentkulturen.

Manliga studenter konsumerade alkohol vid fler tillfällen än kvinnliga studenter. Av manliga studenter drack 46,6 procent alkohol minst en gång i veckan medan endast 36 procent av kvinnorna konsumerade alkohol på veckobasis. Det var även mer vanligt förekommande att manliga studenter intensivkonsumerade alkohol mer regelbundet än kvinnliga. Av de manliga studenterna var det 46,9 procent som hade en högkonsumtion medan av de kvinnliga studenterna var det 28,9 procent redovisar Bullock (2004). I Peraltas studie (2007) framhäver 70 procent av studenterna att konsumtion av alkohol var ett beteende förknippat med manlighet, 68 procent av de manliga och 73 procent av de kvinnliga studenterna ansåg att det var ett manligt beteende att konsumera alkohol, detta i studentkontexten.

Tabell 1 Självrporterad alkoholkonsumtion (medelvärde) i liter 100% alkohol för män.

	2010	2011	2012
16-19 år	4,12	3,61	4,14
20-24 år	6,23	6,89	6,22
25-29 år	6,14	5,67	4,35
30-39 år	4,91	5,19	5,33
40-49 år	5,73	5,3	5,66
50-64 år	5,19	5,36	5,34

I tabell 1 redovisas ett medelvärde för mäns alkoholkonsumtion mätt i liter 100 % alkohol per individ. Tabellen kategoriserar in populationen i olika ålderskategorier där gruppen i åldrarna 20-24 år deklarerar den högsta alkoholkonsumtionen i jämförelse med de övriga ålderskategorierna (Ramstedt, Lindell & Raninen, 2013).

Tabell 2 Självrapportering alkoholkonsumtion (medelvärde) i liter 100 % alkohol för kvinnor

	2010	2011	2012
16-19 år	2,48	1,96	2,08
20-24 år	2,98	3,21	2,09
25-29 år	2,23	1,71	1,37
30-39 år	2,31	2,31	2,14
40-49 år	2,82	2,76	2,77
50-64 år	2,69	2,85	2,74

I tabell 2 redovisas ett medelvärde för kvinnors alkoholkonsumtion mätt i liter 100 % alkohol per individ. I tabellen kan man se att åldersgruppen 20-24 år, tidigare har haft den största konsumtionen av alkohol bland kvinnor, men att år 2012 blev de omsprungna av både 40-49 åringarna samt 50-64 åringarna. Tabellerna visar en tydlig skillnad i jämförelse med männens alkoholkonsumtion där männen generellt dricker mer än dubbelt så mycket (Ramstedt, Lindell & Raninen, 2013).

I Bullocks (2004) studie ansåg de flesta studenterna att, trots att alkoholkonsumtion ansågs vara ett normalt beteende bland studenter, så var det legitimt att avstå och ändå passa in som student. Samtidigt så ansåg majoriteten, vid två av universiteten inkluderade i studien, att det kunde bli svårare att passa in i studentlivet och få vänner om man avstod från att konsumera alkoholhaltiga drycker. Peralta (2007) framför att männen i studien berättar att under påverkan av alkohol uttrycker de specifika beteende som kan kopplas till en maskulin identitet, exempelvis att bli mer vild, tävlingsinriktad och aggressiv. Studenterna i studien nämnde även att de fick ett ökat självförtroende under inflytande av alkohol.

Alkoholrelaterade skador bland universitetsstudenter

Peralta (2007) framställer att män dricker vid fler tillfällen och i större volym än vad kvinnor gör. Det är större sannolikhet att män får alkoholrelaterade skador än kvinnor. Det kulturella sammanhanget har stor påverkan på hur män och kvinnor konsumerar alkohol. Kvinnorna ansågs att högkonsumtion av alkohol bland kvinnor ansågs vara ett problematiskt och skamligt beteende. De framställde alkoholkonsumtionen som något sekundärt, att socialisera och träffa eventuella partners hade en större roll för varför kvinnorna deltog vid tillfällen då alkohol konsumerades (Peralta, 2007).

Vad som framkommer som slutsats i Bullocks (2004) studie är att vid svenska universitet och högskolor var alkoholkonsumtionen hög och att studenter drack stora mängder när de drack. Nutidens studenter har stor risk att i framtiden drabbas av

alkoholproblem. Många studenter nämnde att det redan har uppkommit problem och skador till följd av deras alkoholkonsumtion. Risken ökar vid intensivkonsumtion och kan resultera i att studierna får lida och att studenterna riskerar att inte fullgöra den utbildning som påbörjats.

Peralta och Cruz (2006) menar att man inte bör underskatta de förväntningar som män kan ha på sig under inflytande av alkohol, att ta till sig ett riskfyllt beteende. Nästan hälften av de som svarat på Bullocks (2004) undersökning nämner att de upplevt skador eller problem i samband med eller som följd av alkoholkonsumtion de senaste tolv månaderna, mer precist 43 procent. De problem som studenterna ansåg var vanligast till följd utav alkoholkonsumtion var försämrad fysisk hälsa 26,3 procent. Samtidigt svarade 25,7 procent att de fått problem med ekonomin på grund av konsumtionen. 9,4 procent av respondenterna i Bullocks studie svarade att de har fått problem med studie- eller arbetsliv till följd av sin alkoholkonsumtion, många respondenter svarar även att de har fått problem på fler än ett område på grund ut av alkoholkonsumtion. Individerna framställde att i genomsnitt händer 0,74 skador per person under den senaste tolv månaderna, som ett resultat av alkoholkonsumtion. Detta tyder på en hög skaderisk under inflytande av alkohol.

73 procent av männen ansåg att de kände sig mer modiga och kunde medföra att de till och med upplevde sig oövervinnliga under påverkan av alkohol. Samtidigt som tre fjärdedelar av kvinnorna som deltog i studien ansåg att konsumerandet av alkohol kunde leda till att männen kände sig mer modiga och näst intill oövervinnliga. Alkoholkonsumtion hos de manliga studenterna ansågs öka faran för riskfyllda beteenden (Peralta, 2007). I Bullock (2004) studie om alkohol, narkotika och studentliv svarade studenterna att alkoholanvändning var det problem som var värst på det egna studentområdet. Studenterna ansåg att detta var ett större problem än sexuell diskriminering, sexuella trakasserier, rasism och fysiskt våld. De studenter som hade den högsta risken för alkoholrelaterade skador och problem var män i åldrarna 20-24 år. Ytterligare faktorer som ökade risken för att få alkoholrelaterade skador och problem var att bo i studentkorridor eller att dela boende med andra rumskamrater, att ha en högre månadsinkomst det vill säga att man hade sin huvudsakliga inkomst från ett arbete, eller att man bodde i studenttöta områden.

Som student är det vanligt förekommande med hög stressnivå i vardagen. Det finns ett samband mellan den stress som kan uppkomma i och med att man är student och alkoholkonsumtion. Det framkommer att det är viktigt att tidigt under studenttiden införa preventiva insatser för att minska alkoholkonsumtion och alkoholrelaterade skador (Bullock, 2004).

Av studenterna som tillfrågats var det endast fyra procent som inte konsumerat alkohol de senaste tolv månaderna. 73,7 procent hade konsumerat alkohol den senaste veckan. Tio procent av studenterna nämner att de dricker två eller flera gånger i veckan och över hälften (56,6 procent) av studenterna framförde att de drack mellan två och fyra gånger i månaden (Bullock, 2004).

Många studenter berättar om ölspelens centrala roll då universitetsstudenter konsumerar alkohol. Dessa lekar inkluderar drickandet av alkoholhaltiga drycker och det kan ses som en tävling då det gäller att påvisa att man tolererar att dricka stora mängder alkohol. Detta kan ses som ett sätt att hävda sig själv som man genom att i jämförelse med andra män kan bevisa att man tolererar att dricka större mängder alkohol än andra.

74 procent av männen svarade att om man inte drack större mängder eller inte drack alls kunde ses som ett tecken på svaghet (Peralta, 2007).

Reducera konsumtionen bland manliga studenter

För Sundboms (2003) undersökning bekräftades totalkonsumtionsmodellen för studenterna. Totalkonsumtionsmodellen innebär att det finns ett samband mellan den genomsnittliga konsumtionen och antalet individer som är högkonsumenter. Desto mer alkohol som konsumeras av gruppen studenter ökar risken för högkonsumenter. Piacentini och Banisters (2006) nämner att identitetsdedikation kan fungera som en faktor som påverkar alkoholkonsumtionen. En identitetsdedikation kan vara till sport, där alkoholkonsumtion för individen stod i vägen för framgång inom idrotten och därför minskade individen sin konsumtion. Det kan även ske när religiös eller kulturella värderingar talade emot drickande av berusningsdryck, när man dedikerade sin identitet till något som mer eller mindre motsatte alkoholkonsumtion.

Många studenter uppger att de inte vill ha ytterligare kontrollåtgärder och preventionsprogram från universitetet och andra aktörer när det kommer till alkohol- och narkotikaanvändning. Mindre än en tiondel av studenterna visste om det fanns någon alkohol- och drogpolicy på universitetet där de studerade (Bullock, 2004). Peralta (2007) menar att preventionsprogrammen som existerar bör effektiviseras genom förståelse och att hänsyn tas till könsnormer och alkoholkonsumtion. Genom vetskap om den sociala strukturen inom universitetskontexten och förståelse för könrollernas betydelse kan arbetet bara bli bättre. Peralta (2007) framhäver att alkoholkonsumtionen bland manliga studenter inte bara handlar om att festa och bli full utan även om att alkoholen har en betydande roll på ett universitetscampus för männen att bekräfta sig som män. Genom att falla in i den stereotypiska rollen som man, bör denne dricka mycket för att bekräfta tillhörighet till rollen, självklart är detta kontext betingat. Alkohol fyller en funktion för männen då den har betydelse för männen som individer.

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att belysa unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion.

- Vilka erfarenheter av alkoholkonsumtion har unga studerande män?
- Vilken funktion har alkohol för unga universitetsstuderande män?
- Vilken betydelse anser unga studerande män att alkoholen har för studentlivet?

METOD

I denna del av arbetet som kommer en redogörelse över vilka metoder som används för att uppnå syftet och besvara frågeställningarna med denna studie. Den datainsamling som har legat till grund för studien har skett genom kvalitativa intervjuer med unga universitetsstuderande män. För att analysera resultatet i studien har en hermeneutisk utgångspunkt antagits. Forskningsetiska överväganden och hur vi förhållit oss till dessa kommer att redovisas.

Metodologiska utgångspunkter

Hermeneutisk utgångspunkt

Då studiens syfte är att belysa några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion, så lämpar sig en kvalitativ forskningsmetod. Detta grundas i att från forskarens eget perspektiv tolka, försöka förstå och få kunskap om den subjektiva upplevelsen hos intervjupersonerna (Bryman, 2011, Dalen 2008). Det som framkom under intervjutillfällena har i relation till tidigare forskning samt våra teoretiska utgångspunkter satts i ett större sammanhang, en helhet för att på så sätt finna djupare mening av det som framkommit (Dalen, 2008).

Inom det hermeneutiska perspektivet anses individens handlingar vara meningsfulla för denne och fokus läggs vid att genom forskarens empati förstå meningen med beteendet utifrån individens perspektiv (Bryman, 2011). Hermeneutik betyder tolkningslära och innebär och utgår ifrån att studera, tolka och försöka förstå mänskligt beteende (Dalen, 2008, Patel & Davidsson, 2011). Genom människors språk, handlingar och livsyttringar försöka förstå och beskriva en genuin bild av det mänskliga (Patel & Davidsson, 2011). För att bedriva en reflekterande forskning krävs det tolkning och reflektion av det material som arbetas med, det vill säga intervjuutskriften (Alvesson & Sköldberg, 1994, Starrin & Svensson, 2009). Hermeneutisk utgångspunkt innefattar att man förhåller sig till människan som en rationell varelse, vilket betyder att avsikter och intentioner ligger bakom dess handlingar. Det är dessa handlingar som hermeneutikerna eftersträvar att förstå innebörden av (Dalen, 2008). Vad som kan spegla hermeneutiken är att individers handlande styrs av intention, varje individ har en avsikt med hur de agerar (Starrin & Svensson, 2009).

Eftersom studien handlar om att belysa några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion, innebär det att en hermeneutisk utgångspunkt har passat utmärkt då det innebär att finna en förståelse av materialet via tolkning (Dalen, 2008). Därför har vi valt att inkludera frågor som berör manlighet, alkoholkonsumtion och studentlivet för att besvara syftet. För att få en uppfattning om ämnet som berörs och för att kunna analysera det material som samlats in via intervjuer krävs en förförståelse. En hermeneutisk utgångspunkt kommer att forma arbetet då förståelse för att tolka individernas egna uppfattningar om ämnet är det centrala för denna studie.

Kvalitativ forskningsintervju

För att belysa några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion så har studien inkluderat intervjuer. Vad

som kan anses vara målet med kvalitativ forskning är att få insikt om och förståelse för företeelser och situationer utifrån personers sociala verklighet. En kvalitativ metod så som intervju eftersträvar att förstå människors livsvärld. Denna livsvärld får en central roll inom kvalitativ forskning då den fokuserar på upplevelsedimensioner och inte bara förstå någonting utan förstå upplevelsens innebörd för individen (Dalen, 2008). Vi har försökt uppnå detta genom semistrukturerade intervjuer som till skillnad från strukturerade skapar större utrymme för en personlig frihet och tolkning av frågorna åt intervjupersonerna, vilket i sin tur bör leda till att svaren blir en spegling av livsvärldarna (Patel & Davidsson, 2011). Respondenterna kan någorlunda fritt berätta om det ämnen som berörs under kvalitativa intervjuer vilket kan leda till en inblick och förståelse för intervjupersonernas egen livsvärld (Bryman, 2011).

Forskarens roll innebär att tolka den information som uppstår i mötet med intervjupersonerna, exempelvis via uttalanden och berättelser. Tolkning sker av individens direkta uttalanden under intervjun och utvecklas vidare genom forskares egen förståelse samt tidigare insamlat empiriskt underlag för att på så sätt finna en djupare mening med budskapet genom att föra in materialet i ett större sammanhang, i en helhet (Dalen, 2008). För en förståelse av de ämnen som belysts i arbetet har en teoretisk grund som beskrivs under tidigare forskning och teoretisk utgångspunkt legat till grund för oss som forskningspersoner att applicera vår förförståelse till det material som framkommit i intervjuer. På så sätt har vi kunnat analysera det material som införskaffats utförligt.

Planering och genomförande av en intervjustudie

I detta stycke beskrivs tillvägagångssättet för denna intervjustudie. Hur vi förhållit oss till metodlitteraturen och hur vi har gått tillväga under forskningsprocessen.

Förförståelse och förståelse

Som forskare kan det vara lätt att bli allt för personligt engagerad i det fenomen som undersöks, en stark personlig involvering vilket i sig kan utgöra både en fördel och en nackdel (Dalen, 2008). Författarna till denna studie är båda unga universitetsstudenter män vilket innebär en förförståelse för det som berörs i studien. Detta möjliggör en inblick i det sammanhang intervjupersonerna befinner sig i och förståelse för kontexten som studien utgår från att undersöka.

Förförståelsen kan i sin tur bidra till en förståelse för det informanternas delar under intervjuerna och kan resultera i att lättare förstå, analysera och tolka det materialet som utvinns av intervjuer. Resultatet kommer att till viss del präglas av den förförståelse och förståelse som innehas (Dalen, 2008). Samtidigt är det av vikt att kunna ha en distans till intervjupersonerna och de ämnen som berörs för att på så sätt få en mer utförlig beskrivning och redovisning av det som utvunnits vid intervjuerna men utan att intervjupersonerna känner av denna distans. Självklart är det även av vikt att intervjupersonerna känner sig bekväma med att besvara alla frågor utförligt och sanningsenligt (Dalen, 2008).

Något som även bör tilläggas är att författarna till denna studie har en inblick i de områden som berörs genom den litteraturstudie som skrevs som b-uppsats. Denna litteraturstudie handlade om alkoholens symboliska värde för unga män. Detta kan fungera som en ytterligare inblick och förståelse för de ämnen som berörs i denna

studie. Förförståelsen utvecklades under studiens gång i och med mer och mer inblick i forskningsområdet. Vilket även har skett allt eftersom vi genomfört denna studie. Då hermeneutiken syftar till att pendla mellan att förstå helhet utifrån dess delar samt delarna utifrån helheten förändras också förförståelsen under arbetsprocessen och för arbetet framåt (Bryman, 2011). Det är viktigt att vara medveten om den förförståelse som man har, då avsaknad av denna medvetenhet kan resultera i att man blir allt för subjektiv i sin kunskap och missar sådant som står utanför denna.

Genomförande av intervjustudie

Kvale och Brinkmann (2009) presenterar sju stycken stadier i en intervjuundersökning som man behöver reflektera över i inledningsfasen av ett arbete med intervjuer som datainsamlingsmetod. Stadierna är *tematisering, planering, intervju, utskrift, analys, verifiering* och *rapportering*. Följande stycken behandlar varje stadium för sig utifrån hur det har präglat detta arbete.

Val av tema

Till en början bör det reflekteras och redogöra över *tematiseringen* i arbetet. Här skall det bland annat reflekteras över varför studie skall genomföras. Denna studie har belyst några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion. Ur ett behandlingpedagogiskt perspektiv kan det vara av vikt med förståelse för varför och till vilket syfte individer konsumerar alkohol. Svaret på *varför* denna studie genomfördes går att finna i syftet där forskningsfrågorna formulerats. Syftet var en röd tråd som följdes genom hela arbetets gång och som utgjorde den ram inom vilket arbetet formades (Kvale & Brinkmann, 2009). De teman som behandlades i denna studie är unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion. Dessa teman låg till grund för de sökord vi senare använde oss av vid sökning efter artiklar på internet. Vi valde även att avgränsa till artiklar som inte var äldre än elva år och som var peer-reviewed. De databaser vi använt oss av vid sökning efter artiklar har bland annat varit OneSearch och Academic Search Elite. De val av teman som gjorts användes under arbetets gång som en teoretisk referensram (Dalen, 2008). För att göra detta på bästa vis skall frågan *vad* besvaras. Svaret på denna fråga finner vi i tidigare forskning och teoretiska utgångspunkter, som utgör den kunskapsbas utifrån vilket formulering av frågeställning gjorts (Kvale & Brinkmann, 2009, Bryman, 2011). Detta för att säkerställa att de relevanta delar som kan gynna vår studie också inkluderats i vår bakgrund och som ligger till grund för resultatet (Bryman, 2011). Dalen (2008) beskriver arbetet med att välja tema som en kartläggning av den miljön kring projektet innan den enskilda studien utförs. Under studerandet av aktuell relevant litteratur och forskning bör projektets tema preciseras mer och mer under tidens gång, vilket har gjorts i denna studie allt eftersom teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning studerats och formulerats. Kvale och Brinkmann (2009) talar om att innan relevanta frågor kan ställas, måste en teoretisk förståelse för det som skall undersökas upprättas. När frågorna *varför* och *vad* besvarats så är det dags att svara på frågan *hur*. Svaret på frågan *hur* man skall gå tillväga för att finna lämplig information, vilket innebär val av metod. I och med att syftet med studien är att belysa några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion så har en kvalitativforskningsintervju antagits som metod för att uppfylla syftet och besvara frågeställningarna.

Planeringsstadium

Härnäst beskrivs planeringsstadiet, där en helhetsförståelse för alla de sju stadierna är av vikt för att en planering av intervjuerna skall kunna genomföras på ett effektivt sätt. Med hänsyn till arbetets helhet planeras varje del i relation till varandra (Kvale & Brinkmann 2009). Planeringen under arbetets gång har gjorts utifrån en hermeneutisk vetenskapstradition som utgår ifrån att tolka och förstå en annan individs subjektiva upplevelser utifrån den kontext som upplevelserna tar plats i. Insamlingen av data har gjorts i direkt samspel med intervjupersonerna, det vill säga med manliga universitetsstudenter. Den kunskap som kan framställas genom det hermeneutiska förhållningssätt är icke generaliseringsbart men ger ändå en förståelse för hur någonting kan vara (Bryman 2011). Härnäst lägger Kvale och Brinkmann (2009) vikt vid de etiska riktlinjerna, som är utgivna av Vetenskapsrådet, under denna planeringsfas. Dessa etiska principer kommer beskrivas senare under rubriken *forskningsetiska överväganden*.

Urval

Bryman (2011) presenterar hur urvalsprocesser ser ut och vad man bör tänka på vid urval till en uppsats. Det urval som användes i denna studie var fem unga universitetsstuderande män. Val av antalet speglar det tidsutrymme som fanns för studien. Tidsutrymme för studien var tio veckor och det hade varit för tidskrävande om det ingick fler än fem intervjupersoner. Detta är av betydelse då ett alltför ambitiöst förhållningssätt till arbetet och för stort antal intervjupersoner skulle äventyra både kvalitén samt att risken för att studien inte hade genomförts i tid. Lika så kan ett för lågt antal intervjupersoner resultera i att studiens kvalitet försämras. Detta hade riskerat att slösa bort inte bara vår tid men även intervjupersonernas tid som frivilligt gått med på att delta i undersökningen (Bryman, 2011). Populationen valdes utifrån urvalsramen: Män i åldrarna 20 och 26 år och som studerar vid ett universitet. Detta anser vi varit representativt urval för den specifika grupp som de utgör och ingår i.

Från början var tanken att endast använda oss av unga universitetsstuderande män upp till och med 24 år då den tidigare forskning som inkluderats i bakgrunden beskriver att det är den åldersgrupp som konsumerar störst mängd alkohol. Men då intresset för att ställa upp i studien från början var lågt valde vi att vidga urvalet till unga universitetsstuderande män i åldrarna 20-26 år.

Urval av informanter

Dalen (2008) beskriver att det är av vikt att framföra hur man gått tillväga med urvalet av respondenter. I och med att denna uppsats fokuserar på alkoholvanor hos unga studerande män innebär det att med ett målstyrt urval finna respondenter på ett universitet. Bryman (2011) nämner att ett målstyrt urval innebär att intervjupersonerna väljs på grund utav deras relevans för ämnet, vilket innebär att de utifrån forskningsfrågan väljs för att besvara denna. I och med att detta arbete har innefattat ett fåtal respondenter är det av stor vikt att dessa individer valts noggrant efter urvalsramen. Trost (2010) framställer att det i kvalitativa intervjustudier är tidsramen som blir avgörande för hur många respondenter som kan delta i undersökningen. Då det resultat som utvinns ur intervjuerna bör framställas noggrant och rättvist krävs det att rätt antal respondenter väljs ut för att en noggrann redovisning av intervjupersonernas utsagor blir möjlig.

Vi valde att nå ut till universitetsstuderande unga män genom att höra av oss via e-post och per telefon till tio institutioner vid ett svenskt universitet och upplysa om vår studie och fråga om det fanns möjlighet att informera om studien i några klasser. Vi fick svar från fyra olika institutioner och informerade om studien i fyra klasser vid olika universitetsprogram. Vi delade ut missivet till samtliga studenter i klasserna som var av det manliga könet och bad dem kontakta oss genom de kontaktuppgifter som fanns med i missivet. Då vi inte fick in tillräckligt med intervjupersoner efter dessa informationstillfällen valde vi att ändra urvalsstrategin ytterligare, till vad som av Bryman (2011) beskrivs som en form av bekvämlighetsutval, närmare bestämt snöbollsurval. Vi informerade om studien till personer i vår närhet och undrade om de kände till några personer som passade för urvalsramen. Efter det så fick vi förslag på ett antal personer som kunde matcha urvalet. Vi valde därefter några personer som matchade urvalet. Vi la stor vikt vid att de individer som ställde upp i studien inte skulle ha vetskap om vilka andra som deltog. Då alla individer som deltagit i studien studerar vid olika program, vid olika institutioner och så vitt vi vet så känner inga av intervjupersonerna varandra. Vi valde att förtydliga vid varje informationstillfälle och för varje intervjuperson att studien inte handlar om att urskilja om någon hade skadliga alkoholvanor utan att syftet med studien var att belysa några unga universitetsstuderande mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion.

Vad som kan sägas om snöbollsurval är att det finns möjlighet att urvalet inte speglar populationen (Bryman, 2011). De individer som tagits förstahands kontakt med har fått noggrann information om vilka personer som har varit aktuella för studien, det vill säga unga manliga universitetsstudenter. I och med att studien handlar om alkohol har vi varit tydliga med att intervjuerna kommer kretsa kring normalkonsumtion av alkohol och individernas upplevelser av alkohol och studentliv. Vi har varit tydliga med att intervjuerna inte kommer att inrikta sig mot problematisk alkoholkonsumtion.

Utarbetandet av intervjuguide

Nästa stadiet av intervjuundersökningen är själva *intervjun*. Då det var dags att genomföra intervjuerna konstruerades intervjuguiden som fungerade som en form av riktlinje vid varje intervjutillfälle (Kvale & Brinkmann, 2009). Vid utformandet av intervjuguiden har det lagts stor vikt vid formulerandet av frågorna och så att de utformades tydligt och begripligt. Kvale och Brinkman (2009) poängterar att intervjufrågorna bör författas på intervjupersonernas vardagsspråk för att på ett tydligt och enkelt vis undvika förvirring. Så intervjupersonerna har förståelse för frågornas innebörd och inte misstolkar dem. Detta har gjorts genom att omformulera varje frågeställning till ett antal intervjufrågor som tillsammans ger svar på ursprungsfrågan. De frågor som innefattas i intervjuguiden bör vara tydliga och öppna för att frågorna i sig ska ge utrymme för en mängd olika uppfattningar och berättelser.

Frågorna i intervjuguiden bör vara av en generell art så att det inte krävs en specifik kunskap för att förstå dess innebörd samt för att kunna besvara dem. Frågorna som ställs får inte vara allt för känslomässigt laddade, då detta kan leda till att respondenterna inte vill tala om ämnet eller väljer att avsluta intervjun (Dalen, 2008). Vid kvalitativa intervjuer är det viktigt att de som utför intervjuerna har en förmåga till medkänsla. Detta menar Patel & Davidsson (2011) kan bidra till en relation mellan intervjuaren och intervjupersonen som bygger på öppenhet, tillit och respekt, vilket vi strävat efter vid

varje intervjutillfälle. Då författarna till denna studie utbildar sig till behandlingspedagoger, har kurser med både teoretiska och praktiska övningar inom kommunikation inkluderats. Detta känner vi har underlättat utförandet av intervjuerna.

Studiens tema belyses i enskilda semistrukturerade intervjuer med fem individer. En semistrukturerad intervjuform kan innebära att respondenterna fritt berättar om egna livserfarenheter kring det berörda området. Semistrukturerade intervjuer ger för de som intervjuar en ram för samtalsämnena och för dem som bli intervjuade att uttrycka sig fritt om ämnet som berörs (Dalen, 2008). Vid utförandet av intervjuguiden har det lagts stor vikt vid att intervjun ska innehålla öppna frågor vilket Patel och Davidsson (2011) menar kan ge utrymme för intervjupersonerna att kunna svara med egen valda ord och med svar från deras livsvärld.

Inledningsvis under varje intervju har målet varit att få intervjupersonerna att känna sig bekväma och avslappnade. Dalen (2008) poängterar att det kan vara av vikt att börja intervjun med mer generella frågor för att sedan beröra de aktuella teman mer djupgående senare under varje intervjutillfälle. Frågorna som innefattas i intervjun bör få respondenterna att känna sig bekväma med att öppna upp sig (Dalen, 2008).

I och med att intervjupersonerna godkänt vårt användande av diktafon har vi haft möjligheten att spela in intervjumaterialet. Vi har informerat om vilka som kan komma att ta del av intervjumaterialet och framfört att efter att studien är godkänd så kommer materialet att förstöras. Dalen (2008) framställer att diktafonen, inspelningen vid varje tillfälle kan ses som ett hjälpmedel för att få med intervjupersonernas egna ord när resultatet väl skall redovisas i studien. Vilket för denna studie innebär att de citat som presenteras i resultatet speglar intervjupersonernas yttranden.

Intervjuförberedelser

Bryman (2011) anmärker vikten av att intervjuaren inför en intervju har gjort sig väl bekant med intervjuguiden och dess innehåll. Utförandet av provintervjuer planerats in och blev en del av utformningen av intervjufrågorna, för att optimera intervjuguiden för oss som intervjuar samt för intervjupersonerna. Vi valde att utföra provintervjuer på varandra för att på så vis utvärdera och utveckla intervjuguiden. Detta bidrog till att vi blev mer bekväma med intervjuguiden och att vissa frågor formulerades om för att förtydliga och precisera det som var väsentligt för denna studie.

Intervjupersonerna har fått ta del av vårt missiv (se bilaga I) där information gällande forskningens syftet och dess utformning inkluderades och presenterades. Bryman (2011) tar upp vad ett missiv kan innehålla och utifrån det har vi i missivet inkluderat bland annat en presentation av oss själva samt kortfattat förklarat att studien görs som ett examensarbete vid ett universitet och att intervjun kommer användas som en del i detta arbete.

Bryman (2011) framställer att det är betydelsefullt att försäkra intervjupersonerna att all den information som de lämnar ut kommer att behandlas konfidentiellt och att det är helt frivilligt för denne att delta i undersökningen. Vidare anmärker Bryman (2011) vikten av att lämna utrymme för intervjupersonerna att ställa frågor, antingen via telefon, e-post eller direkt vid intervjutillfället. Vid varje intervjutillfälle har vi därför framfört att intervjupersonerna gärna får ta kontakt med oss via e-post eller telefon efter intervjun. Detta för att erbjuda svar på eventuella frågor angående studien eller deras medverkan.

Från tal till text

När intervjuerna väl är genomförda och bandade är det dags att transkribera det inspelade materialet för att få ut det i skrift. Denna del kallar Kvale och Brinkmann (2009) för *utskriftsstadiet* vilket utgör den fas där tal ska bli till text. Vad den ljudinspelade intervjun erbjuder är en möjlighet för intervjuaren att gå tillbaka gång på gång för att försöka förstå budskapet i vad som sagts. Ljudinspelningen tar hänsyn till orden, pauser, tonfall med mera vilket kan tydliggöra vad intervjupersonen känner och vill uttrycka.

Kvale och Brinkmann (2009) lägger vikt vid att då det är mer än en person som ska transkribera de ljudinspelade intervjuerna, att det finns klara direktiv för vad som är relevant att tas med. Så långt det går gäller det att komma överrens om en detaljnivå på hur pass noggrant talspråket skall beskrivas. På grund av omständigheter blev vi tvungna att gå mot planeringen och fick därmed dela upp transkriberingarna av alla intervjuerna förutom en. I och med att vi har transkriberat var för sig gjordes det klart innan hur tydligt pauser, suckar, skratt med mera skall framställas i data-materialet som Kvale och Brinkmann (2009) nämner.

Dalen (2008) poängterar att den som utför studien bör själv transkribera det material som samlas in via intervjuer då detta är ett tillfälle att få en större inblick i materialet och kan underlätta vid analysen och vid redovisningen av data. Transkriberingen bör ske tätt inpå intervjutillfällena, gärna direkt efteråt eftersom det då är störst chans att få en direkt återgivning av det respondenterna har uttalat så väl verbalt som icke verbalt. Transkriberingen och det intervjumaterial som finns att tillgå bör vara noggrant, utförligt och spegla intervjuerna så ingående som möjligt vilket är något som har strävats efter i denna studie. Efter varje intervjutillfälle har författarna till denna studie efter Dalens riktlinjer, valt att transkribera materialet så snart inpå intervjutillfället som möjligt för att rättvist kunna framställa en återgivning av det som framförts vid varje intervju.

Kvale och Brinkmann (2009) poängterar att man av etiska skäl skall behandla det insamlade materialet utifrån konfidentialitetskraven. Detta krav kan uppfyllas genom att förvara ljudinspelningar och transkriberingsmaterial säkert, samt att det förstörs när de inte längre behövs och studien är färdigställd. Då vi valde att använda oss av diktafon för att spela in intervjuerna, har vi efter varje intervju lagt in det insamlade materialet i våra lösenordsskyddade datorer, samt tagit bort det från diktafonen för att minska risken att materialet hamnar i andras händer.

Det är av vikt att bearbeta och analysera de data som införskaffats noggrant för att på så sätt kunna redovisa utförliga beskrivningar av materialet (Dalen, 2008). Kvale och Brinkmann (2009) framställer en analysmetod där intervjuaren tolkar den registrerade intervjun för att på så vis skapa sig en förståelse för intervjupersonens uppfattningar. Denna analys sker efter det att intervjun har genomförts, på intervjumaterialet som intervjun ger. För att effektivt analysera datan kan det krävas ett kodningssystem som används under tiden de utskrivna intervjuerna läses igenom av forskarna. Eftersom datan har bearbetats och analyserats av två forskare så har koderna också visat vem det är som har kodat vad, men även när och varför detta gjorts. Kvale och Brinkmann (2009) menar att vad som helst kan kodas och ger exempel så som händelser, tillstånd, meningar, normer, symboler, relationer med mera. Kodningen fyller funktionen att det ger klarhet i den insamlade datan och det blir lättare att finna kopplingar och mening

med det som sagts. I vår studie har varje kodning markerats med forskarnas initialer för att separera dem sinsemellan. Kodningen har strukturerats upp utifrån funna teman under analysen. Senare har vi strukturerat upp materialet ytterligare genom att dela upp det under olika teman som berör olika aspekter av resultatet.

Den hermeneutiska tolkningen ger uttryck i analysen genom att man utifrån helheten försöker förstå delarna, för att sedan utifrån delarna förstå helheten. Att pendla mellan helhet och delar anses skapa möjlighet för en djupare förståelse av meningen då varje nyfunnen tolkning förändrar helhetsuppfattningen och för denna närmare verkligheten (Kvale & Brinkmann, 2009, Dalen, 2008).

Redovisning

Nästa stadium som Kvale och Brinkmann (2009) anser behöva reflekteras över i inledningsfasen av en intervjuundersökning är *rapportering*. Hur resultat redovisas för att på ett ursprungstroget vis spegla det intervjupersonerna förmedlar. Strukturen på arbete som gör att dess innehåll är hanterbart och begripligt samt att det tydligt beskrivs vilken metod som använts. Dalen (2008) framhåller att det som respondenterna uttalar i intervjun redovisas i citat. De citat som är väsentliga för forskningsfrågan bör väljas ut. Ett citat skall gärna vara beskrivande och kunna ge en insikt av fenomenet för dem som läser. I denna studie har utförliga citat redovisats för att representera det respondenten har uttalat vid varje intervjutillfället. Citaten har valts ut efter relevans för studie och har strukturerats i teman och underkategorier. Då vi från början hade en stor mängd citat och omfattande resultatdel har detta lett till att forskarna allt eftersom har fått välja bort vissa citat för att ha med de med mest relevans för studien.

Nästa stadium kallar Kvale och Brinkmann (2009) för *verifiering* där validiteten står i fokus. De menar att det är av vikt att man under hela forskningsprocessen utgår ifrån att stärka validiteten i arbetet när en kvalitativ intervjustudie utförs. Detta betyder att de sju stadierna som nämnts tidigare, *tematisering, planering, intervju, utskrift, analys, verifiering* och *rapportering* alla skall genomföras på ett vis som värnar om kvalitet, sanningsenlighet och val av bästa möjliga tillvägagångssätt för att säkerställa ett trovärdigt resultat och studiens helhet. Detta kan göras genom tydligt beskriva arbetets alla delar.

För att uppnå en hög tillförlitlighet och trovärdighet i en kvalitativ studie menar Bryman (2011) att forskare under hela arbetets gång bör fokusera på tydligt beskriva och motivera val av tillvägagångssätt. Genom hela arbetet, tydligt redovisa hur man gått tillväga och för att nå de slutsatser som dragits, som talesättet säger lägga alla korten på bordet. Detta gör arbetet mer transparent och tillförlitligheten ökar.

Kvalitetskriterier för kvalitativa studier

När det kommer till kvalitet inom forskning används oftast begreppen reliabilitet och validitet, dock används oftast dessa i kvantitativa studier. Vad som kan användas inom kvalitativa studier är tillförlitlighet och äkthet (Bryman, 2011). Tillförlitlighetsbegreppet kan delas upp i fyra olika delar och dessa är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och att kunna styrka och konfirmera. Äkthetsbegreppet å andra sidan kan beskrivas utifrån fem delar och dessa är rättvis bild, ontologisk autencitet, pedagogisk autencitet, katalytisk autencitet och taktisk autencitet (Bryman, 2011).

Trovärdighet innebär för en kvalitativ studie, att det som publiceras som vetenskap bör vara tillförlitligt. Forskningsprocessen skall beskrivas tydligt så att det på ett kan fastställas att resultaten av studien är trovärdigt. Andra skall kunna förstå studiens tillvägagångssätt via tydlig beskrivning av processen för att sedan kunna avgöra dess legitimitet och verklighetsförankring (Bryman, 2011). Vad som kan sägas om denna studie är att den noggrant följt de principer och regler för en kvalitativ forskning, samtidigt har alla respondenter fått erbjudande om att få ett exemplar av den färdigställda uppsatsen. Denna studie kommer att granskas av andra studenter, en handledare med magisterexamen samt en examinator med doktorsexamen. Detta garanterar en viss nivå av tillförlitlighet.

Överförbarhet innebär för den kvalitativa studien att uppsatsens tillvägagångssätt och varje steg under arbetets gång är noggrant beskrivet. Kontexten kring det som berörs i studien bör vara noggrant och rättfärdigt beskrivet för att det skall finnas chans till överförbarhet till annan forskning (Bryman, 2011). När det kom till överförbarheten i denna studie var det genom utförliga citat och redovisningar som resultatet presenterades för att ge läsaren en chans att få en inblick och förståelse för helheten och kontexten. Detta för att kvaliteten i studiens resultat ska kunna bedömas av läsaren.

Pålitlighet i en kvalitativ studie innebär att forskningsprocessens alla delar är utförligt och noggrant beskrivet för att på så vis göra det lättare för utomstående individer vid granskning av studien bedöma om det som framställs är pålitligt eller inte (Bryman, 2011). När det kommer till denna studie så har arbetsprocessen beskrivits noggrant och arbetet har granskats av andra studenter, handledare och av en examinator.

Konfirmera, kunna styrka och konfirmera innebär för kvalitativ forskning att forskaren är väl medveten om sina personliga värderingar så att de inte påverkar arbetsprocessen och de slutsatser som dras (Bryman, 2011). Den förförståelse som författarna har för de ämnen som berörs i studien är beskriva under stycket förförståelse och förståelse. Genom att hela tiden vara medveten om att värderingar skulle kunna prägla studiens process och slutsats minskar risken för att påverkan görs utifrån egen värdegrund eller egna värderingar.

Rättvis bild, ontologisk-, pedagogisk-, katalytisk- och taktisk autencitet är de delar som är kopplade till äkthetsbegreppen inom kvalitativ forskning (Bryman, 2011). På grund utav den tidsram som fanns för detta arbete är endast *rättvis bild* den delen som har tillämpats på studien. Detta har gjorts genom att i bästa möjliga mån redovisa utförliga citat för att på så sätt spegla de som intervjuas egna åsikter och uppfattningar (Bryman, 2011).

FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN

När intervjuerna utfördes behövs tillstånd från intervjupersonerna om man vill använda sig av en diktafon eller dylikt för att spela in intervjun. Vad man bör vara medveten om vid inspelningen är att självaste närvaron av en diktafon kan påverka intervjupersonerna till en viss grad, detta går dock inte att undgå men är viktigt att ha förståelse för (Patel & Davidson, 2011). I denna studie har det framförts tydligt vid informationstillfällena om studie innan intervjuerna att diktafon varit ett krav för medverkan för att rättvist kunna redovisa intervjupersonernas egna ord i arbetet, detta har inte varit något uttalat problem för dem som medverkat.

Inomvetenskaplig forskningsetik rör sådant som existerar inom forskarvärlden. Detta beaktar forskningen som ett objekt som inte skall vanhedras eller försmuttas. Vilket undviks genom att som forskare exempelvis är noga med att visa på vem som är ursprungsförfattare, på ett tydligt vis referera till denne menar Forsman (1997). Förfälska data anses även detta vara ett brott mot den inomvetenskapliga forskningsetiken då det kan fördärva forskningens rykte och status i samhället. Utomvetenskaplig forskningsetik berör sådant som kan sabotera forskningens anseende och status i samhället. Alltid sträva efter kvalitet i den forskning som utförs är ett tillvägagångssätt som kan leda till att etiska riktlinjer följs. Detta då dålig forskning i bemärkelsen att den inte leder till någonting nytt eller att forskningsändamålet är av icke samhällsintresse kan ses som ett slöseri med tid för de intervjupersoner som ställt upp. Då forskarvärldens ansikte utåt aldrig skall smuttas ner kan en dålig forskning resultera i att människor tappar tro och intresse att ställa upp i undersökningar (Forsman, 1997). Forskning i sig kan ses som något utvecklande så väl för den enstaka individen så som för samhället i sig. Det är därför av vikt att forskningen som utförs bedrivs med kvalité, de forskningsetiska principernas syfte kan ses som en grund för forskarens reflexion samt insikt i sitt eget ansvarstagande. De forskningsetiska principerna redovisas i fyra olika krav, informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet framställda av Vetenskapsrådet (2002).

Informationskravet

Viktigt är att framhäva för dem som är berörda av arbetet är vad syftet med studien är, vilken metod som kommer att användas, tillvägagångssätt samt hur resultatet kommer att publiceras menar Dalen (2008). När det kommer till denna studie klargöra att det är en intervjustudie som kommer att utföras på fem personer, där enskilda intervjuer kommer att genomföras. De som deltar i undersökningen har rätten att veta vad arbetet går ut på innan de ställer upp på intervju. Deltagandet i studien grundar sig på frivillighet där individerna har fått noga information för att de ska få en förståelse för vad studien går ut på (Vetenskapsrådet, 2002). Denna information kan innefatta vilka som utför studien, varför studien utförs, vad materialet kommer att användas till samt hur publiceringen kommer att ske (Dalen, 2008). Forskaren kan motivera deltagare genom att informera om vikten med att individerna deltar i forskning som kan skapa ny kunskap. Det är viktigt att det framgår att det material som samlas in vid intervjustudien kommer att användas endast till denna studie (Vetenskapsrådet, 2002).

Samtyckeskravet

Deltagandet i en undersökning är frivilligt och det är upp till individen att bestämma om de vill medverka i studien eller inte (Vetenskapsrådet, 2002). Ge information om vad denna studie innefattar och hur individens medverkan, deltagande kommer att speglas i arbetet. Kontakt med intervjupersonerna kommer göras genom att på ett universitet informera om studien i ett antal klasser för att på så sätt nå ut till målgruppen och ett snöbollsurval har använts för att nå ut till ett par intervjupersoner. Informationen har varit noggrann och väl utförd och inkluderat vad studien handlar om har framförts. Det är betydelsefullt att informanterna får en kunskap om studiens syfte genom att tydligt förmedla information om projektet för ett samtycke är av vikt framhåller Dalen (2008). Vill individerna avbryta sin medverkan i studien så har de rätt till detta under studiens gång. Som forskare har du rätt att försöka motivera dina undersökningspersoner till

fortsatt deltagande, självklart utan tvång eller påtryckningar framställer Vetenskapsrådet (2002).

Konfidentialitetskravet

Det är betydelsefullt att informera intervjupersonerna om deras konfidentialitet i projektet, informationen som utvinns i intervjuerna kommer avidentifieras, det ska inte heller i arbetet som slutförd produkt gå att urskilja vilka intervjupersonerna är (Dalen, 2008). Viktigt är att uppgifter kring de som medverkar i studien skall bearbetas med konfidentialitet så att obehöriga inte ska kunna ta del av till exempel personuppgifter. I denna studie har avidentifieringen skett redan vid intervjutillfället och under transkribering har inga namn nedtecknats för att tidigt avidentifiera intervjumaterialet. Något som bör tänkas över är risken som finns att individer kan identifieras i studien även om detta inte är avsiktligt, detta måste vägas med eventuella konsekvenser för individen mot kunskapstillskottet som studien bidrar med menar Vetenskapsrådet (2002). Eftersom denna studie kommer att informeras om i ett antal klasser är det av vikt att de som har vilja att medverka i studien meddelar detta till de som utför studien vid senare tillfälle. Då antingen via e-post eller via telefonkontakt för att på så vis minimera risken att klasskamrater till de som medverkar i studien skall ha vetskap om vilka som deltagit. Författarna till studien har även varit noggranna med att klargöra att information om vem som deltagit inte kommer att spridas vidare till andra personer och att citaten kommer att redovisas utan namn.

Nyttjandekravet

Intervjumaterialet vid denna kvalitativa uppsats kommer endast användas för forskningsändamål och det är viktigt att deltagarna får ta del av denna information innan intervjutillfällena (Vetenskapsrådet, 2002). Vid informationstillfällena innan intervjuerna har författarna till denna studie varit tydliga med att intervjumaterialet kommer att användas till en studie i form av en c-uppsats, även syftet med studien har framförts för dem som kan tänkas delta.

RESULTAT

Resultatdelen i detta arbete inkluderar en sammanfattning av intervjupersonernas svar. Resultatet är uppdelat efter tre huvudteman, dessa är *att vara student*, *att bli man* och *alkoholens funktion*. Under varje tema finns ett antal underrubriker för ett förtydligande om vad varje stycke berör. Därefter följer en kort sammanfattning och slutligen en teoretisk problematisering.

Intervjupersonerna är universitetsstuderande unga män mellan 20 och 26 år. Alla studerar vid ett och samma universitet men vid olika institutioner och vid olika program.

Att vara student

När vi under intervjun berörde frågor om intervjupersonernas uppfattningar av studentlivets innebörd kom genast jämförelsen med amerikanska collegefilmer upp. Dessa filmer glorifierar ofta festandet och drickandet av alkohol. Denna bild av hur college-tiden är utformad, kan fungera som förebild för studenter vid svenska universitet och skapar då förväntningar på vad studentlivet skall innehålla.

Studentlivet är väl lite som man ser på filmer, sådana där collegefilmer och sånt. Ja men lite så, sen är det lite olika från person till person. Men ja det är lite så med, de har olika föreningar, Beta, Theda och allt vad de heter. Vi har också flertal olika nationer och hit och dit. Man kan väl se de här filmerna som en förebild, för vad man försöker skapa här.

Något som framkom under intervjuerna var en återkommande aspekt av att vissa studenter börjar studera då det i dagens samhälle finns en brist på arbete och annan sysselsättning för ungdomar. Studenterna vi intervjuat tror detta kan leda till att vissa studenter studerar av anledningen att de inte har någonting annat att göra och att det i dagens samhälle kan krävas en utbildning för att senare i livet få ett drägligt arbete.

Just det faktum att man har en utbildning är någonting som anses vara dygdigt på något sätt. Det är någonting man bör göra. Så det kan vara en anledning att man måste göra det, vad är man annars? Också rent praktiska saker, det har ju blivit svårare att få jobb i nuläget om man inte har utbildning. Så både påtryckningar men också att man måste ha en utbildning, så man tvingas till att studera på sätt och vis.

Vidare berättar en av studenterna om vad det kan innebära att vara student och tillhöra studentrollen. Det sociala livet studenter emellan inkluderar oftast konsumtion av alkohol och att det konsumeras förhållandevis mycket alkohol i studentsammanhang. Alkoholen kan användas som medel för individen att fungera bättre i sociala sammanhang. Omgivningens förväntningar på individen kan dock göra så att denne går från de egna idealen och livsvärden för att tillfredsställa vad andra förväntar sig av denne.

Jag försöker väl också leva upp till någon form av bild men bara vara den jag är i vanliga fall också. Nu ser det ju ut så, ska man ha ett socialt liv om man bor på campus så är det ju fest som gäller. Det är verkligen så, visst du kan träna och sådant här också. Men jag tror det enklaste och största sociala nätverket skapar du genom att vara med på fester

och saker som nationen arrangerar. Jag tror att det är betydligt mer alkohol i studentlivet än vad det är i övriga samhället, eftersom det är så pass socialt accepterat i studentlivet att vara jätteberusad[...] Syftet tror jag är för många att släppa lös. En del tror jag använder alkohol för att skaffa nya kontakter, de har precis flyttat hemifrån och är lite osäkra i sig själva, vet inte riktigt hur de ska agera och så vidare. Är de med på det här drickandet då, för att passa in och lära känna och kanske hitta sig själv också, i det. Men resultatet kanske inte blir att de hittar sig själva, utan de skapar sig en bild så som deras kompisar vill att man ska vara. Då blir man lite sådan som människa, fast man egentligen inte är det.

En av de studerande männen framhäver att den generella bilden, mallen vad som utgör synen på studentrollens innebörd, inkluderar frekvent festande och skräpmat och att man inte studerar så mycket som man borde göra.

Ser man allmänt så tror jag bilden av en student är en som festar och sådant hela tiden. De pluggar inte tillräckligt och så vidare.[...]Att man äter kakor och falukorv varje dag och så vidare, men det går ju faktiskt att göra annat.

En av studenterna framställer att det är väsentligt att poängtera att det finns en vilja av att passa in i gruppen och därmed tar man till sig gruppens normer och beteenden.

...men samtidigt tror jag inte det handlar om tvång utan att det är någon vilja av att passa in och att vara med i klassen och nationen...

Det är från årskull till årskull som studenternas normer har formats och det normala konsumtionsmönstret av alkoholen har rotats. Lika så överförs samhällets syn på studenterna och formar dem. Det gäller att förhålla sig till normen om man nu vill passa in.

Men det är väl den bilden som förs över från generation till generation i studentlivet. När man går i ettan så kan teorierna och faddrarna införa den här kulturen och sen så har det förts vidare och så kanske det har succesivt ökat under åren. Ja det tror jag det är och sen så att alkoholkulturen bland yngre är, eller attityden rättare sagt är mer frikostlig. Det är mycket samhällsidealer och sådant här som man ska leva upp till, och man ska vara på ett visst sätt och passa in i mallen så att säga.

Varje intervjuperson har under intervjuerna nämnt att anledningen för alkoholkonsumtion delvis är för att slappna av och koppla bort den stress som tillkommer studentlivet. Vad som även framkom är att alkohol används för att lättare kunna samtala med andra människor, specifikt då individer av det motsatta könet. Vidare poängteras det att vad som kan anses vara normalt beteende förändras då en individ är under påverkan av alkohol. Vissa beteenden kan förväntas av en berusad person och behöver därmed inte resultera i samma sociala konsekvenser som beteendet hade gjort om det utförts av en nykter person.

... Jag tror många dricker för att kunna slappna av, kunna prata med den snygga tjejen, bli någon person man inte vågar vara. Och sedan om man gör bort sig så kan man säga att ja, 'men vafan jag drack ju typ en

hel flaska vodka igår, klart som fan det blev sådär.' Sedan kan det ju också vara så om jag och grabbarna ska ut och grilla, då är det klart som fan att man kommer ha några öl med sig också. Man måste ha det liksom, lite grill och lite öl är bland det bästa som finns.

En individs alkoholkonsumtionsmönster följs av hur konsumtionen i gruppen denne tillhör använder alkohol. Tillhör man en grupp där det konsumeras mindre alkohol anpassas individens drickande där efter.

Det beror också på vilket företag man hamnar på. Är många äldre är det kanske inte säkert att man har samma intressen. De kanske inte är lika sugna på att gå ut och festa som du är. Det blir lite att man anpassar sig efter den nya gruppen.

Då det i samhället existerar en syn på studenter som storkonsumenter av alkohol samt att det också konsumeras mycket alkohol bland studenter kan detta påverka individen till att också dricka mer. Att det förekommer grupstryck i studentlivet runt att dricka alkohol kan också det vara en underliggande faktor till att studenter ökar sin konsumtion av alkohol då de börjar studera.

Jag kan tänka mig att för vissa människor så ökar nog alkoholkonsumtionen när man börjar på universitet. För jag tror det finns någon liten hint av något grupstryck. Även om den inte är uttalad så är det ändå de flesta studenterna som dricker. Även i media så är det ju så: 'Ja studenter super mycket, är riktiga partyprissar!' Och de flesta är nog lite så.

Studenters alkoholkonsumtion

I studentlivet existerar det en tillåtande atmosfär som möjliggör högkonsumtion av alkohol. Att dricka sig berusad på en vardag ses som normalt och resulterar inte i negativa sociala konsekvenser.

För studenter finns det möjlighet att gå ut, det finns en norm om att det är okej att gå ut på en tisdag eller en onsdag för att det ingår i studentlivet. Det är inte okej för en byggarbetare att komma bakfull till jobbet, men det är okej att komma bakfull på en lektion. Så det är väl, att man har en möjlighet och att det är mer av en norm här som student. Absolut mer accepterat av andra, som jag anser så verkar det vara helt okej att komma bakfull till en föreläsning.

Vidare poängteras det av en annan student att denne aldrig varit med om att någon har blivit utsatt för negativa sociala konsekvenser som en följd av att vara kraftigt berusad.

Jag tror ingen ifrågasätter det [syftar på att vara kraftigt berusad], jag har aldrig varit med om att någon ifrågasätter det. Eller säger att det är någonting dåligt eller så, det tror jag nog inte. Aldrig varit med om att någon har kommit och sagt att det där var dåligt typ eller så ska du inte göra.

I jämförelsen mellan samhället i övrigt och studentlivet så framhävs det att studenter kan dricka mer och slappna av kring sin alkoholkonsumtion. Detta då kraftig berusning anses vara en normalt på studentområdet.

Här på campus, det är en ganska förlåtande stad. Du kan vara stupfull och det är ingen som kollar snett på dig för det. Går du på en firmafest och super dig stupfull och går och säger till chefen att: 'Du är dum i huvudet!' Ja det kan ju skapa konflikter. Så jag tror att studenter kan dricka lite mer, och slappna av lite mer.

Synen på att festandet är en central del av studentlivet är självklar.

Sen vet alla, alla vet ju att man festar mycket som student. Alla vet om det.

En av studenterna framhåller konsumtionsmönstret för studenter som något som inte är negativt utan att det kan ha en viktig funktion för att dämpa stress och att klara av studietiden.

... Jag ser ingenting negativt i att man dricker på det sättet man gör här [som student]. Jag tror det är ganska viktigt för att man ska klara studier och livet och allting alltså att dämpa stressen och allt möjligt.

Det framkom att aktiviteter som kretsar kring studentlivet ofta involverar alkohol. En känsla av att inte vilja missa sociala tillställningar var för en student en anledning till att delta i så mycket som möjligt.

Allmänt tror jag det händer mer saker som involverar alkohol, det är sittningar hit och dit, det är resor och så vidare, mycket sånt. Sen så är jag en person som inte vill missa något, jag vill vara med på allting. Tråkigt att missa något som var jättekul och alla andra pratar om det. På så sätt kan det vara så att man dricker mer för att man är med på mer saker, mer än innan [universitetsstudierna].

Här uttrycker en intervjuperson att dennes syn på den generella alkoholkonsumtionen bland studenter går ut på att dricka stora mängder under kort tid med målsättningen att bli berusade.

... Ska man dricka som här på campus så dricker man ju så snabbt som möjligt stupfull. Normalt skulle jag vilja säga, en till två gånger i veckan.

De arrangemang som studentnationerna anordnar kan i många fall inkludera drickande av alkohol, exempelvis sittningar. Dessa arrangemang kan leda till att mer alkohol konsumeras än vad som vanligtvis görs. Intervjupersonens uppfattning är även att alkoholkonsumtionen på studentpubar är betydligt högre i jämförelse med andra nattklubbar.

Säg att man har sittningar och det är arrangemang som olika nationer anordnar och så vidare. Då blir det mer konsumtion kanske än om man hade haft en vanlig kväll. Sen så känns det som att det är allmänt väldigt hög alkoholnivå inne på studentpubar i jämfört mot andra nattklubbar...

Nollning

Under nollningen kan det uppstå gruppträck som kan leda till att individer konsumerar mer alkohol än vad de hade tänkt sig från början. Individens vilja att bli en del av en

grupp kan kräva att denna individ också tar till sig det alkoholkonsumtionsmönster som finns i gruppen.

Är någon osäker på om de ska gå på nollningen, så är det någon annan som bara: 'Jo men häng på det blir roligt!' Det klassiska grupptrycket, man vill vara en del av gemenskapen.

En student vittnar om att det är möjligt att avstå drickandet av alkohol under nollningen. Dock krävs det av dem som avstår att de har pondus nog att säga nej och motivera varför. De fick även stå ut med att folk hetsade och försökte övertala personen.

Alla sa att man inte behövde dricka om man inte ville och nu förra året på nollningen var det faktiskt många utav tjejerna som sa: 'nej vi ska inte dricka'. Då var ju de som höll i nollningen lite på dem: 'Ööh drick!' Men de kunde stå på sig och säga nej, då lämnade folk dem i fred tillslut. De fick givetvis vara med på alla aktiviteter och det var inga konstigheter bara att de inte drack. Men det är ju väldigt mycket hets eller vad man nu ska säga på att dricka.[...] Har man bara lite pondus och vågar stå på sig själv så kan man ju absolut slippa dricka.[...] Det är ju mycket så, här kommer bongen, drick här. Många utav lekarna som ölbrännboll kretsade kring alkohol. Så att, men kunde man säga nej så, även om folk stod och skrek på dem i två minuter.

En annan student talar om att det inte var någon form av tvång att dricka under nollningsperioden, ingen som hetsade dem som avstod. Dock framhäver studenten att man funderar över varför personen väljer att avstå att dricka. Får man inte en legitim anledning om man frågar om varför personen dricker kan det förekomma att folk hetsar och försöka övertala personen till att dricka alkohol.

Inget tvång alls utan att det var helt frivilligt och jag tyckte att personerna som inte drack respekterades för att de inte drack. Så det tycker jag har fungerat bra faktiskt, det kan ju ofta bli någon form av hets. Men sen så undrar man varför den här personen eller personerna inte dricker. Man vill veta varför den personen inte gör som alla andra. Får man då en legitim anledning så brukar det ju oftast vara okej men är det ingen legitim anledning så tror jag att det kan finnas någon form av hets, då kan nog en form av hets förekomma.

Att delta under nollningen har fördelarna att man fortare kommer in i gemenskapen och lär känna nya kamrater. Deltar man inte kan det leda till att det blir svårare att bli en del av gemenskapen.

... Jag tror absolut att man har det väldigt mycket svårare att komma in i klassen efteråt om man inte var med på nollningen. För då har ju redan folk knutit kontakt och så vidare liksom. Men sen givetvis så är man trevlig som person och man kan bete sig som en vanlig människa så tror jag inte det ska vara några problem.

Alkoholen fyller en viktig funktion under nollningen för att få personer att slappna av och underlätta social interaktion. Studenten framhäver att de i stort sett drack varje dag under två veckors tid.

Alkoholen var rätt viktig faktiskt. Det var också för att alla skulle slappna av liksom. Alla skulle lära känna varandra och då var det, dricka som fan så kommer allt att lösa sig. Vi drack nog där varje dag i två veckor. Ungefär varje dag drack man, jag tror det var en dag jag var nykter och då skulle jag köra bil.

Avstod man från alkohol blev man exkluderad från vissa gruppaktiviteter, fick stå över och vänta på nästa lek.

Det fanns de som inte drack alls [...] Typ ölbrännboll, det går ju inte att spela utan. Det är lite poängen med det. Men då var de inte med, bara den leken men med nästa kanske.

Att vara man

Bilden av mannen är att denne ur biologin är formad för att vara och bete sig på specifika vis. Att ta plats och sträva efter att vara bäst ses som naturliga delar av ett manligt beteende och förväntas där med av män. Till skillnad förväntas det av kvinnor att uppföra sig inom mer restriktiva ramar.

Så som jag upplever, inte bara studentlivet men även allmänhet när man varit ute så känns det som att killar ofta blir mer tävlingsinriktade. Du vet det här gamla, uråldriga primala inom mannen som bara: 'Här är jag! Lyssna på mig och nu är det jag som är rolig.' Man vill gärna synas på något sätt. Och det tror jag är samma sak för tjejer också. Jag tror att någonting som är hämmande för tjejer ofta, vilket jag bara har en uppfattning om är att tjejer har det ju, i vardagen väldigt mycket restriktioner på sig själva, hur de uttrycker sig i sitt kroppsspråk och verbalt för att inte ge sken av att vara promiskuösa, inte prata om snuskiga saker, speciellt inte bland män. Så på många sätt kan det vara mer hämmande för kvinnor på det sättet.

Männen blir mer, generell: 'Hej jag vill synas! Jag är rolig och lyssna på mig!' Det kanske är ganska uppenbart, men rent allmänt så blir väl män mer våldsamma, mer tävlingsinriktade på något otydligt sätt, liksom så, men det känns tävlingsinriktat i alla fall. Vem vill synas? Vem syns mest?

Silverback gorilla

Att tävla i alkoholkonsumtion kan resultera i att den som inte klarar av att dricka en förväntad mängd alkohol blir bestraffad i form av att bli ansedd som en tönt eller tråkig av dess omgivning. Att dricka mycket alkohol kan istället framställa individen som tuff och denne kan bli belönad med att dess omgivning uppskattar beteendet och ställer denne i centrum.

Inofficiellt så tror jag det i öl lekar alltid är den här "vem pallar mest" grejen som jag tror i fall inofficiellt är en sådan här, den som inte pallar är en tönt. En hint av att folk tycker att: 'Jaha! Så den här personen vill inte vara med längre, det var ju tråkigt.' Också tror jag att man får en bild som förmodligen är så pass skruvad att personen i fråga är på ett visst sätt. Man kan nog ofta få uppfattningar om folk som inte

stämmer. Som den här personen är tråkig för den vill inte vara med längre, eller den här personen är sådär för den inte pallade mer. Om vi nu säger att det alltid finns en inofficiell vinnare så... jag gillar inte ordet tuff, men det är nästan det enda ordet jag vill säga. Jag kan tänka mig att folk typ: 'Woah! Vilken partyprisse, jävlar, checka den där alltså!' Då blir det lite mer inofficiellt att spotlighten hamnar mer på den personen. Kanske någonting rent instinktivt att man bryr sig mer om den personen, att man anser att den är tuffare. Kanske just bland männen, där det blir någon hierarkisk grej på något sätt. Helt plötsligt får den här personen mer uppmärksamhet. Så det blir väl lite såhär alfahane grejen på något sätt. 'Vem är det som är flockledaren?'

Under intervjutillfällena ställde vi frågor till studenterna om det fanns några beteenden som man gjorde när man var onykter men som man inte gjorde när man var nykter. Det som framfördes var att under inflytande av alkohol så var det många män som betedde sig aggressivt, att man kan sparka på saker, förstöra allmänna saker, sjunga, härja och skrika.

Vissa beteenden accepteras under inflytande av alkohol medan andra var oacceptabla både i nyktert och onyktert tillstånd, så som att slåss.

Jag tror inte att folk tycker det är okej att folk är våldssamma, det tror jag inte. Men däremot att rycka upp en vägskylt när man är full tror jag folk tycker är en rolig historia. Hade man gjort det när man är nykter hade väl folk undrat vad fan man håller på med. Men sådant till exempel, att rycka upp en buske, förstöra allmänna saker det tror jag är mer accepterat när man är full. Däremot tror jag inte det är accepterat att till exempel bli våldsam, slåss och sådant. Men att till exempel förstöra allmänna saker: 'äh jag var så full!'

När vi frågade om det fanns några beteenden som skiljer sig mellan män och kvinnor när de är under inflytande av alkohol var det en student som nämnde att våldsamt beteende är mer manligt än kvinnligt. Det tillhör normen för män att göra upp och börja slåss. Det är något som präglat både män och kvinnor sedan de var yngre, att det var legitimt för pojkar att slåss men inte för tjejerna.

... Jag ser inte så många kvinnor slåss på krogen, det tror jag är väldigt manligt.[...]det ligger väl djupt rotat i sällhället, i normen hos mannen att nu har han gjort något mot mig, nu kan vi börja slåss. Jag tror inte det är så med kvinnor riktigt. De har aldrig, det har liksom aldrig varit normen för kvinnor att slåss, eller gå ut och göra upp. Eller att börja slåss på ett dansgolv för att någon gick in i någon hör man sällan att kvinnor gör, utan det känns som något som är väldigt manligt. Just för att jag tror att det ligger i normen i samhället att det är män som slåss och inte kvinnor. Redan från när man är åtta år gammal så är det pojkarna som slåss på bandybanan och tjejerna gör det inte. Varför det är så har jag funderat på många gånger, men jag kommer inte fram till något riktigt, jag har inget bra svar. Så länge man inte går in på någon biologisk orsak, men det kan inte bara vara det som att män skulle vara mer aggressiva rent naturligt. Det känns som vi är lite förbi det nu, Det

måste vi vara. Någon annan också, någon annan orsak som gör att det är så.

Att vandalisera ses som någonting som är förknippat med manlighet. När vi talar med en av studenterna nämner han att det är vanligare att män vandaliserar än vad det är för kvinnor.

Det är nog mest män som gör, jag har inte sett så många kvinnor vandalisera och så här, det tror jag är mer manligt. Flytta på saker, bära runt på saker, ta med saker hem och sånt.

Enligt en av studenterna definieras en stereotypisk man som en stor, muskulös och gapig kille som dricker öl och som folk är rädda för. En som betar sig som en silverbacksgorilla och att många män försöker visa upp sig på detta vis.

... En stor kille, rätt muskulös, gapig, tuff, ska inte backa för någon, har respekt i det att folk är rädda för honom, vågar vara tuff, det tror jag är en stereotypisk man. Dricker öl, gapar mycket, visar att han är där och betar sig som en sådan silverbacksgorilla. Så skulle jag nog säga är definitionen av en stereotypisk man. Jag tror nog många försöker vara så också.

Det framkom att då männen drack alkohol trädde de in i rollen som alfahane. Först under berusat tillstånd släppte de på hämningar och kunde lättare agera på ett sätt som förknippas med hegemonisk maskulinitet.

... man vill vara en alfahane. Men man vågar inte visa den sidan av sig förens då man har druckit, slappnar av och släpper på hämningar.

Alkoholens funktion

En av studenterna säger att man kan bete sig annorlunda under inflytande av alkohol. Vissa handlingar accepteras av en person då de är påverkade av alkohol.

Så spelar det inte så stor roll om man gör någonting fel eller gör bort sig och så vidare. För det är ingen annan som kommer ihåg det i alla fall då alla är onyktra. Det blir mer accepterat att vara en liten clown om man är onykter.

Alkoholen som socialt glidmedel

Alkoholen användes som ett medel för att underlätta social interaktion. Då alkoholens effekter resulterar i att individen känner sig mer frispråkig, gladare och mer avslappnad i sociala sammanhang.

... Dricker man alkohol så finns det tydliga effekter, dopaminhalterna ökar och man blir gladare, tar lättare på saker, är mer öppen och lite mer frispråkig, man kan liksom prata om saker. Och där i ligger ju någonting som för det sociala spelet framåt, om man nu är den studenten som inte kan sitta och snacka om sig själv mycket och vad man själv är intresserad av, och vad man vill göra blir förmodligen enklare. Och just på grund av att man blir lite mer frispråkig eller att man inte tänker på allt, att man hela tiden är medveten om normer och att man

inte alltid är medveten om konsekvenser. Det är väll såhär att spåra ur, och man är lite annan person, mer avslappnad, mer utåt.

En av studenterna framhäver att lättaste viset att träffa nya vänner är under inflytande av alkohol. Ska man skaffa sig nya vänner eller respektive så är det i krogmiljö man med störst sannorlikhet gör det. Ska man träffa folk så är man tvingad att gå ut på krogen och så vidare.

I dagens samhälle ser det tyvärr ut så att, du kan ju träffa någon på ICA men ska man träffas och så vidare så är det ju en avslappnad miljö ute på krogen och så vidare. Att man är onykter det är ju så bilden ser ut idag så man är ju tvungen att sätta sig i den situationen för att träffa folk.

Supandet

Vad anser då intervjupersonerna vara en normal konsumtion av alkohol och hur mycket dricker de vanligtvis vid ett tillfälle. När man ska festa eller supa kan det innebära att man dricker både öl och sprit

En av studenterna framhäver att det inte är ovanligt att man dricker tolv starköl, sedan ute på krogen ett par drinkar. Eller så dricker man en halvliter starksprit och dricker mer när du går ut på krogen det skulle kunna definieras som att supa.

... Ja, säg att man är två kompisar på en platta öl [24 st 33 cl starköl] eller något. Det är ändå 12 stycken starköl. Sen så sticker man ut på klubben, dricker någon drink därmed, det blir en del. Eller ja, två stycken delar på en vodka flaska, någon en-litare [1 liter 40 % starksprit]. Då har du en halv liter starksprit i kroppen, och sen när du kommer ut så dricker du mer. Just den kvällen, dagen efter så mår du ju inte så jävla bra men man gör det ändå. Det skulle jag nog klassa som att gå ut och supa.”

En annan student uppskattar att han dricker en vinflaska, ett par öl och cider för att sedan när han går ut kan det bli ytterligare fem till sju drinkar, öl eller cider.

Väldigt olika, skulle jag vilja säga. [...] Ja men en vanlig förfest säger vi då bland annat, jag kan väl säkert trycka i mig kanske en, [...] en vinflaska är ingen omöjlighet och sen ett par öl och cider på det. Sen så fortsätter man dricka ute liksom. [...] Fem-sex drinkar är ingen omöjlighet alltså, sen så shots är inte jag så mycket för så att oftast, ja väldigt sällan det händer. Drinkar, öl och cider ute. Fem, sex stycken, sju ibland.”

Leka med sprit

När vi talar med studenterna om syftet med öl spel så framkommer det att det primära är att bli full, vara social och att det förekommer tävlande i ölspelet eller lekarna.

En student talar om ölspelet och att det kan förekomma att individer hetsar varandra för att konsumera alkohol och att det delvis är syftet med öllekarna att bli berusad.

Det kan vara en hets, hetsdrickande och massa spel och sånt som går ut på att man ska dricka så mycket som möjligt på så kort tid som möjligt.

Det tror jag har lite med grupptryck att göra. Beroende på hur säker man är i sig själv om man kan säga nej, och så vidare.[...] En del är väl att man ska bli berusad, naturligtvis. Men även att göra drickat mer accepterat, att det är en liten "lek". Så det är inte så allvarligt och så. Man kanske inte märker hur mycket man dricker om man gör det i en lek.

Vidare diskuterar en av studenterna att det finns en risk med att om man inte håller sig till de regler som är uppsatta för ölspelet kan det vara en bidragande orsak till det blir sämre stämning. Han framhäver också att det egentligen är den officiella förloraren som ofta är vinnaren i vissa öl spel då själva förlorandet leder till att det är den individen som får dricka alkohol.

Man vinner att slippa dricka så det är ju förloraren som vinner, man får dricka upp det som är tilldelat förloraren att dricka så att säga. Men så får man ju ofta, det jag upplevt så har det inte varit några sådana här astronomiska mängder. Märker man att personen är för full för att dricka det, eller att personen inte vill dricka, då accepterar jag det, men jag kan ju bara tala för mig själv. Men ofta blir det den här hetsen på att man ska dricka och väljer då den här personen att inte göra det. Då kanske, kan det ju vara att det bidrar till en sämre stämning för att personen inte dricker. Men sen är det väl också så här att ger man sig in i leken får man leken tåla.

Utöver att vara student, kan studenter tillhöra andra grupper i olika utträckning som också kan definiera dem som individer. Denna tillhörighet kan också forma hur individen agerar.

En student nämner att han är tränare för ett idrottslag och det tar upp mycket av hans tid, detta tillåter honom inte att festa så mycket som han skulle ha gjort om han inte hade varit tränare. Andra sysselsättningar vid sidan av studierna kan dra fokus och viljan från att delta i festandet relaterat till studentlivet, då annat prioriteras för individen.

Jag tror att en vanlig student dricker vid mycket fler tillfälle. Kanske någon gång i veckan, på helgen också. Det tror jag, jag hade kanske, förmodligen hade jag gjort det om jag inte haft träningar tre gånger i veckan. Då hade jag säkert gått ut på en onsdag om jag inte hade haft annat för mig. Så jag tror de går ut vid fler tillfällen. [...] Jag är tränare för ett lag i en idrottsklubb. Så det sysslar jag mycket med. Jobbar, försöker vikariera rätt mycket också, så det är väl det mesta tiden går åt till.[...] jag har alltid haft idrotten så som tar upp tid, ofta matcher på helger som gör att man inte kan gå ut så jag tänkte inte så mycket på just studentlivet.[...]Hade jag inte haft idrotten hade jag garanterat levt ett mer studentliv eller vad man ska säga med festande och sådant. Det hade jag förmodligen gjort.. men nu så har jag inte tid med det. Och inget egentligen behov av det heller.[...]Jag är ifrån staden så festar jag så gör jag det oftast med mina kompisar som jag känt sedan innan så det är, det är idrotten som har definierat mig rätt mycket, jag har lagt ner mycket tid på den, antingen som spelare eller som tränare."

Sammanfattning av resultat

Resultatet visar att studenternas uppfattning om samhällets syn av studenter är att de spenderar mycket tid till att festa, socialisera med andra studenter och spenderar mindre tid än nödvändigt på skolarbete. Vidare poängteras det att universitetsstudier och eftergymnasiala utbildningar ses som ett måste för att kunna konkurrera på arbetsmarknaden vilket i sin tur pressar in unga människor i studier. Alkoholkulturen som existerar på universitetet anses konstrueras utifrån samhällsideal samt att nya studenter lär sig av dem som redan studerar. Detta innebär att relationen till alkohol förs vidare från årskull till årskull av studenter, där de nya får lära sig hur man skall använda sig av alkoholen som student.

Studenterna berättar att deras syn på studenter och studentlivet i stor utsträckning innehåller mycket festande och drickande av alkohol. Festandet utgör i stor utsträckning den sociala arenan var på studenter kan träffa andra människor. Det saknas andra naturliga platser för att träffa människor som inte innebär en situation där det festas och konsumeras alkohol. Alkoholens funktion för studenter blir i många fall att fungera bättre i sociala situationer och att förbättra den sociala interaktionen. Alkoholen används som ett redskap för att passa in och att finna sig själv i studentrollen.

Under inflytande av alkohol så anser studenterna att vissa beteendeförändringar sker i jämförelse med nyktert tillstånd. Beteendeförändringen kan ses som ett mål med konsumtionen av alkohol, då detta kan leda till att det blir lättare att agera med andra människor. Vidare berättar studenterna om att män under inflytande av alkohol tenderar att bete sig som alfahanar. Detta beteende tillskrivs attribut så som tuffhet, våldsamhet, vilja att synas och höras. Men även en tävlingsinriktning samt vilja att stå högst i hierarki är sådant som anses tillhöra alfahanens målinriktning.

Teoretisk problematisering

Det dramaturgiska perspektivet som presenteras av Goffman (2009) ser på samhället som en stor scen, var på individer spelar olika roller som kan liknas vid ett teaterframträdande. Rollerna har en tillskriven fasad som visar tillhörighet till rollen. Dessa attribut kan vara sådant som specifika kläder, handlingar, gester, jargonger mm. och används för att påvisa att tillhörigheten till rollen är naturlig. Tillhörigheten till rollen ger inträde till sociala sammanhang där andra som spelar samma roll kan finna gemenskap.

I det dramaturgiska perspektivet existerar vissa nyckelbegrepp som vi här kommer förtydliga. En *interaktion* innebär att individer interagerar och påverkar varandra i möten. Relaterar vi detta till vårt resultat så framträder aspekten av att vilja passa in i gruppen och att individen då också anpassar sig efter gruppen, alltså påverkas av andra. Grupptrycksaspekten som nämns i resultatet är även detta ett medel som används för att påverka andra. Under interaktionen sker *framträdanden* vilket beskriver det som sker i möten där personer spelar upp sina roller inför andra. Relaterar vi framträdandet till vår studie så kan man se att alkohol har en central del i de flesta framträdanden som görs inom studentlivet. *Roller* är redan uppsatta handlingsmönster som definierar hur man för sig, beter sig och visar tillhörighet till en specifik grupp. Rollerna som student och man som de beskrivs i resultatet har bestämda handlingsmönster och uttryck som påverkar hur de som tillhör rollerna handlar. Dessa roller har symboliska kännetecken i

form av *fasader* som visar på tillhörighet till specifika roller. Vad som framkom i resultatet var att både studenter och män har fasader som är förknippade med dessa roller. Alkoholkonsumtion är en fasad som gestaltas genom att konsumtionen görs på specifika vis. Inget skådespeleri utan en *aktör*, det vill säga individen som spelar rollen. Rollen spelas i sin tur på en *scen*. Scener som berördes i resultatet var bland annat campusområde samt studentpubar. Dessa scener utgör de sammanhang där individer agerar utifrån rollen inför sin publik. *Publiken* utgör alla de som iakttar framträdanden som aktören gör.

I studien analyserar vi hur studentrollen formar dem som vill tillhöra rollen. De som vill tillhöra rollen bör gestalta sig efter de ideal och normer, dvs. fasader som definierar vad en student är. Vill man bli sedd som en student så bör man i viss mån leva upp till den generella samhällsbild av vad en student är. Är den generella samhällsbilden av studenter att de är lata partyprissar som dricker stora mängder alkohol och lägger för lite tid på studierna? Goffman (2009) menar att denna bild utgör riktlinjer för de som vill ingå i rollen som universitetsstudent. De studenter som vi har intervjuat har nämnt en generell bild av studentlivet som en period av mycket festande där den sociala interaktion och alkohol utgör två centrala delar. Deras generella bild av studenter är att de dricker mycket alkohol och att alkohol inkluderas på de scener där studenter interagerar och framställer sin fasad inför sin publik. Då den generella bilden av studenter också är att de dricker mycket alkohol, och därmed bekräftar man sin tillhörighet till studentrollen genom att dricka mycket alkohol inför sin publik. I vårt resultat framställer en av studenter festandet som något tillhörande studentrollen, man festas mycket som student och det är något som alla vet om.

Maskulinitet

Det empiriska materialet som samlades in till denna studie visar på tydliga manlighetsideal som framträder under inflytande av alkohol, likt vad Connell (2008) beskriver som hegemoniskt maskulint. Under berusning är det mer vanligt för män att agera våldsamt och tävlingsinriktat, men även att agera för att synas och ta plats i sociala situationer. Det framkom även att beteenden så som vandalisering var mer legitimt under påverkan av alkohol och att män agerade mer för att framställa sig självs som tuffa alfahannar. Alkoholen kan användas som ett redskap för män att plocka tuffhetspoäng genom att man dricker på ett eftersträvsamt vis. Det kan också vara så att ett användande av alkohol där individen inte lyckas uppnå den förväntade konsumtionsnivån bli sedd som en tönt. Att dricka mindre eller att inte kunna hantera sitt drickande kan resultera i att individen inte blir sedd som en riktig man.

Tar man in förståelsen för Connells (2008) maskulinitetsteori i Goffmans (2009) dramaturgiska perspektiv kan man förstå varifrån rollen, för hur man bör agera rollen som man, konstrueras. Den hegemoniska maskuliniteten utgör ideal för hur en person som vill ses som en man samt tillhöra gruppen av män, bör agera för att visa tillhörighet till rollen. Likt vad vi fann i resultatet så innebär det att dricka mycket alkohol, vinna i öl lekar, och allmänt agera på ett destruktiv och tufft vis för att bekräftar inför sin publik att man är en riktig man.

DISKUSSION

Under denna rubrik kommer en diskussion att ske kring val av metod, vad som har fungerat bra och vad som hade kunnat göras bättre. Efteråt följer en diskussion kring teoretiska utgångspunkter, tidigare forskning och resultatkapitlet och därefter redovisas slutsatser och förslag till vidare forskning.

Metoddiskussion

I och med att syftet med studien var att belysa några unga universitetsstudenter mäns erfarenheter av den manliga studentrollen i relation till alkoholkonsumtion kändes det naturligt att utgå ifrån en kvalitativ ansats och genomföra en intervjustudie. Vår kvalitativa ansats har lett till att vi har fått beskrivande svar som skapar förståelse för både student- och mansrollen i relation till alkohol.

Urval

Även om planen från början var att intervjua sex individer så känner vi att vi har fått mer än tillräckligt med material från de fem individer som i slutändan ställde upp på intervjuer. Givetvis skulle ytterligare en intervjuperson kunna ge studien en extra nyans men hade då också riskerat att ta dyrbar tid från andra delar av studien och äventyrat dess kvalitet. Vi känner att de fem individer som blev intervjuade till denna studie, hade en varierande förhållning till studentlivet och erbjöd därmed också en nyanserad förståelse för forskningsområdet. Valet att gå ut i klasser för att finna studenter som ville ställa upp på intervjuer kan vi i efterhand se inte var det optimala tillvägagångssättet. Vi förlorade mycket tid på att vänta på svar från lektorer om förfrågningar att komma till deras föreläsningar och tala inför klasserna. Lika så var själva metoden att presentera oss och vår studie inför en klass för att sedan ha dem ta initiativet att kontakta oss via de missiv vi delade ut, inte heller optimalt. Utifrån de klasser vi var ute i var det endast en potentiell intervjuperson som kontaktade oss. I och med att det blev upp till dem att ta kontakt med oss antar vi att många helt enkelt inte orkade eller ville ta det steget. Efter att vi ändrade tillvägagångssätt för att skaffa intervjupersoner flöt det hela på betydligt bättre och vi fick tag på en tillfredsställande mängd och variation bland dem som intervjuades.

Intervjuguide och datainsamling

Vi upplever att intervjuguiden var välutformad och gav oss svar på det vi var ute efter att undersöka. Då vi endast gjorde testintervju på varandra var vi rädda för att vi eventuellt skulle missa någon brist i intervjuguiden. Dock kan vi, efter att de fem intervjuerna var gjorda, se att vi inte hade behövt göra några förändringar i intervjuguiden under tiden vi samlade in vår empiri. Givetvis blev vi mer och mer bekväma med intervjuguiden allt efter som vi utförde intervjuerna. Detta i sin tur ledde till att följdfrågor kunde formuleras och riktas på vis som kunde ge mer utförliga svar.

Då vi hade möjligheten att spela in de intervjuer som utförts ledde det till att vi under varje intervjutillfälle kunde fokusera på att tillämpa ett empatiskt förhållningssätt. Möjligheten att spela in materialet underlättade även vid redovisningen och analysen av det material som var insamlat. Detta ledde till att det var enkelt att gå tillbaka och lyssna på intervjuerna om det dök upp några frågetecken angående intervjupersonernas uttalanden. Att vi fick möjligheten att spela in varje intervju istället för att, under

intervjuerna, skriva ner svaren med papper och penna minskade risken för att värdefull information skulle gå förlorad.

Resultatdiskussion

Agera efter rollerna

Vi fann i resultatet att de unga universitetsstuderande männens syn på studentrollen var att det existerar olika fasader som är tillskiven denna roll. Fasader som Goffman (2009) använder för att beskriva de symboler som aktörer använder för att visar upp en tillhörighet till rollen. I resultatet fann vi att dessa fasader var sådant som exempelvis högkonsumtion av alkohol, det vill säga en konsumtion som matchar eller överstrider en flaska vin, fyra starköl eller sex mellanöl vid två eller fler tillfällen under en månadsperiod (Bullock, 2004). Då vi i studien fann att de unga universitetsstuderande männen inte ansåg att en högkonsumtion av alkohol var någonting negativt utan att det till och med kunde vara okej att komma bakfull till en föreläsning, tyder detta på en tillåtande anda gentemot alkoholkonsumtion inom studentkulturen. Om man kopplar detta till Goffman (2009) så skulle denna tillåtande anda komma ur att högkonsumtion av alkohol är något som tillhör rollen och det är vad som förväntas av studenterna. På grund av att det är någonting förväntat så blir det heller inga negativa sociala reaktioner på detta beteende från aktörens publik. Detta bekräftar vad Piacentini och Bannister (2006) menar med att en individ identifierar sig med den manliga könsrollen samt att vara student och att detta kan resultera i ett alkoholkonsumtionsmönster som inte rättfärdigas i andra sammanhang men som kan godtas i den manliga studentkontexten. I vårt resultat fann vi att studentrollen i sig var associerad med högkonsumtion och att detta sågs som någonting naturligt i sammanhangen som inte ifrågasattes. Lika så var rollen som man även denna förknippad med högkonsumtion och detta alkoholdrickande förväntades av männen och blev där med inte heller ifrågasatt. Detta kan då leda till att de studerande männen har dubbla förväntningar på sig att använda alkohol på ett destruktivt vis. Ses detta i ljuset av Bullocks (2004) kartläggning så har dagens studerande män, på grund av deras konsumtionsvanor, en stor risk att senare i livet drabbas av alkoholproblem.

Varför studerande män dricker

Piacentini och Bannister (2006) fann att studenter som avstod eller drack mindre mängder alkohol än förväntat upplevde att de stod utanför den vanliga studentkulturen. Detta är något som bekräftas i resultatet av denna studie då det visar på att det sociala livet som student sker näst intill uteslutande i sammanhang där alkohol brukas. I kontexten av det dramaturgiska perspektivet av Goffman (2009) kan man se på de studenter som inte lever upp till de förväntningar som kretsar kring hur studenter bör dricka, kan behöva öka sin alkoholkonsumtion för att bli accepterade för att vara studenter och finna gemenskap i sociala sammanhang med andra studenter. Viljan att tillhöra gruppen och bli sedd som en student kan vara stark nog för individen så att denne går emot de egna principerna.

Resultatet i denna studie visar att det förekommer hets kring alkoholkonsumtion i form av att det förväntas av studenter att dricka på ett visst sätt. Lever inte individen upp till dessa förväntningar riskerar denne att utsättas för påtryckningar från andra studenter i omgivning. Enligt Goffmans (2009) dramaturgiska perspektiv kan detta ses som när en

publik säger åt aktören att denne inte spelar rollen som student på ett korrekt vis, vilket i sin tur kan leda till att aktören anpassar sitt agerande för att bättre passa in i rollen. Det framkom även i resultatet att pondus krävdes av individerna som inte drack alkohol då de utsattes för hets kring sina dryckesvanor. Detta tyder på att individer som saknar förmågan att stå på sig riskerade att utföra handlingar som går emot de egna värdegrunderna och anpassa sig efter gruppens normer. Bullock (2004) framställde att alkoholkonsumtion ansågs vara en normal del av studenttiden men det var legitimt att avstå drickandet och ändå passa in. Dock framkom det vid två av de fyra högskolor Bullock undersökte att det kunde bli svårare att få vänner och passa in i studentlivet om man valde att avstå från att konsumera alkohol. Som vårt resultat visar var det personer som valde att avstå drickandet av alkohol under nollningsperioden. Visserligen blev dessa personer utsatta för påtryckningar från dem andra i gruppen för att anpassa sitt handlande efter gruppens normer, men lyckades ändå i slutändan stå på sig och deras avstånd från alkohol accepterades av gruppen. Detta resulterade i att personerna som inte drack alkohol inte heller kunde vara med på alla gruppaktiviteter vilket kunde göra det svårare för dem att få vänner och passa in i studentlivet.

De Visser och Smith (2007) framför att det inte bara är studentrollen som påverkar manliga studenters alkoholkonsumtionsmönster, utan även aspekten av att vara man. Utifrån den kultur som individerna förhåller sig till existerar även normer för hur män bör dricka. Enligt Connell (2008) existerar det en hegemonisk maskulinitet som gör vissa manlighetsideal eftersträvsamma och idealiserade. Män som identifierar sig som män får utifrån den hegemoniska maskuliniteten riktlinjer för hur de bör agera för att leva upp till förväntningarna som andra har på dem. Denna hegemoniska maskulinitet kännetecknas av attribut så som tuffhet, aggressivitet, våld, mod och hjälteskap. Dessa manlighetsattribut, dock inte alla, fann vi i vårt resultat i större omfattning när män är under påverkan av alkohol. I berusat tillstånd framhävs det att män tenderar att agera mera våldsamt, aggressivt samt att de blir tuffare. Vilket även bekräftas i Peralta (2007) studie där attribut likt dem som nämnts framhävs under påverkan av alkohol. Peralta framhäver även att män tenderar att bli tävlingsinriktade när de är berusade. Något som Connell (2009) beskriver som genushierarki. Det vill säga en strävan efter att visa dominans gentemot andra män samt att upprätthålla en dominerande position gentemot kvinnor. Denna tävlingsinriktning som utgörs i en kontext av manliga ideal där tuffhet blir en faktor att tävla i och där alkoholen kan användas som ett redskap att mäta tuffhet. Att dricka mer anses tuffare och därmed blir avståndstagandet från alkohol i denna kontext något som bedöms vara kvinnligt och mesigt. Därmed kan män som avstår alkohol bli utsatta för sociala påtryckningar för att detta beteende avviker från normen. Detta kan förklaras utifrån det dramaturgiska perspektivet (Goffman, 2009) som ser på rollen av att vara man, där aktören ska spela rollen korrekt och ta till sig den fasad som tillhör rollen som man. Som framkom i resultatet kunde denna fasad tillhörande rollen som man bestå i att man på ett nästintill tävlingsinriktat vis utförde handlingar som hävdade maskulinitet. Dricka och tolerera större mängder alkohol och att syssla med skadegörelse utgör det spelutrymme män har för att hävda sig i dessa sammanhang.

Bete sig berusat

Vi fann i studien att det existerar olika normer beroende på nyktert eller berusat tillstånd. När en individ är påverkad av alkohol så tolereras andra beteenden. En berusad

person kan rycka upp en buske eller vägskylt utan att detta resulterar i negativa sociala konsekvenser. Detta beteende kan anses vara onormalt men det tolereras då det görs under berusning av alkohol. Vi fann även att dessa handlingar ligger till grund en historia som individen kan berätta för andra i efterhand. Detta kan beskrivas utifrån Goffman (2009), att aktören agerar rollen som hegemoniskt manlig under kontexten av att vara berusad. Samma beteende i nyktert tillstånd skulle inte accepteras av publiken. Dock ges aktören en möjlighet att i nyktert tillstånd berätta om denna händelse på en ny scen. En scen där aktören kan plocka manlighetspoäng, inte genom att agera manligt, utan att berätta om en situation där denne har agerat på ett sätt där manlighet kan bekräftas. Detta kan förklaras utifrån det som Peralta (2007) menar med att män dricker alkohol socialt för att konstruera en manlig identitet.

Dempster (2011) beskriver nollningen som en introduktionsritual för studenter där alkoholkonsumtion normaliseras och inkluderas till studentrollen. Nollningen utgör bland de första intryck studenter möter då de går in i studentlivet. Som det går att finna i resultatet så nämner intervjupersonerna att den nya klassens gemenskap formas under nollningen och att de som inte deltar under denna period får svårigheter att komma in i gruppen. Stier (2003) beskriver det som att människan har ett behov av att känna sig som en del av en helhet. Denna helhet kan den nyblivne studenten finna i sociala sammanhang så som nollningsperioden. Att inte delta under nollningen får därmed sociala konsekvenser för individen vilket kan resultera i att denne mot sin vilja tar till sig ett alkoholkonsumtionsmönster under nollningsaktiviteterna för att passa in i gruppen. Kretsar nollningsperiod kring alkoholkonsumtion får snabbt de nya studenterna en bild av hur en student bör agera i sociala situationer. Genom Goffman (2009) kan man se nollningen som en möjlighet för aktörerna att upprätta en studentroll med en passande fasad där attribut så som konsumtion av alkohol blir central. Aktörerna kan under nollningen få reda på hur de skall agera sin roll som student.

Som Piacentini och Banister (2006) påpekar kan det för nyktra individer uppfattas som pålägsamt att befinna sig i sammanhang med alkoholpåverkande personer. De fann även att dessa individer skulle berusa sig med alkohol nästa gång de fann sig i sammanhang med andra alkoholpåverkade personer för att på så vis kunna ha det trevligt. I vårt resultat fann vi att det sociala livet på campus kretsar kring situationer där det dricks alkohol. Detta kan i sin tur tolkas utifrån Stiers (2003) resonemang om människans behov av att känna sig som en del av en helhet, där studenter tvingas in i sociala situationer där det dricks alkohol och för att vara bekväma, krävs det också av dem att de dricker.

Använda alkoholen rätt

Vi fann i vårt resultat att det på fester förekommer öllekar, och att dessa lekar kunde fungera som medel för att visa upp manlighetsideal så som tuffhet och påvisa att man tolererar mer alkohol än andra män. En mer riskfylld alkoholkonsumtion kan därmed användas för att ta platsen som flockledare, där det primära redskapet för att mäta sig gentemot andra är alkoholkonsumtion. Peralta (2007) menar att alkohol kan användas av män för att i sociala situationer konstruera och upprätthålla en manlig identitet. I jämförelse med andra män kan alkoholen användas som redskap för att hävda sig själv som man och påvisa att man tolererade att dricka större mängder alkohol. Samtidigt kunde det ses som ett tecken på svaghet om man valde att inte konsumera alkohol. Utifrån Connells (2008) teori om att som man hävda sin hegemoniska maskulinitet ses

detta som en metod för män att behålla sin överordnade position genom att sätta sig över och trycka ner andra för att hävda sig och strida för att nå toppen av genushierarkin. Likt vad De Visser och Smith (2007) anger om att unga män har en tendens att vara tävlingsinriktade när det kommer till att ranka sina prestationer på sådant som kulturen anser vara maskulint. Vidare presenterar De Visser och Smith (2007) att öl-drickandet ses som någonting maskulint, där det går ut på att dricka mycket öl för att följa manlighetsideal.

Enligt Connell (2008) kan genushierarkin för män innebära en motivation till att agera på sätt som är förknippat med manlighet samtidigt som det undviks att utföra handlingar som kan förknippas med kvinnlighet. Vad vi fann i resultatet var att många män formar sig efter en stereotypisk bild av mannen som existerar i kulturen. Denna stereotypiska bild av mannen innefattar bland annat sådant som att vara tuff, gapig och dricka öl. Peralta (2007) fann att synen på den stereotypiska manligheten formade studenters alkoholvanor. Detta då manliga studenter förväntas konsumera alkohol ofta och i stora mängder. Enligt Dempster (2011) så kan personer genom alkoholkonsumtion bekräfta sin tillhörighet till studentrollen. I vårt resultat framkom det att förväntningar som manliga studenter har på sig kan resultera i att de kanske inte hittar sig själva utan att de istället skapar en bild av sig själva utifrån vad andra anser att de bör vara.

Att vara annat än student

De Visser och Smith (2007) fann i sin studie att de ungdomar som förknippade sina identiteter med annat än att vara student hade det lättare att avstå konsumtion av alkohol. Detta kan tolkas ur Goffmans (2009) dramaturgiska perspektiv som att individerna ingår i roller där konsumerandet av alkohol inte har samma betydelse som för studentrollen. Drickandet av alkohol kan för dessa roller vara förknippat med negativa sociala konsekvenser, vilket vi även kunde finna i vårt resultat. En intervjuperson berättade om att han var tränare för ett idrottslag och därmed inte hade utrymme i sin tillvaro att dricka sig berusad lika ofta som om idrotten inte hade varit en så stor del av hans liv. Han uttrycker själv att hade studentlivet utgjort en större del av hans sociala identitet hade han också festat mer. Enligt De Visser och Smith (2007) kunde tillhörigheten till andra roller, exempelvis att vara religiös eller utöva sport, fungera som tydliga livsmål som i sin tur skapar trygghet för individerna att grunda beslut i. I vårt resultat framkom det att man anpassar sig efter den grupp man tillhör. Om man efter studenttiden börjar arbeta på ett företag där konsumtionen av alkohol är mindre än vad man konsumerade under studenttiden skulle detta leda till att man anpassade konsumtionen därefter. Goffmans (2009) dramaturgiska perspektivet skulle se på detta som en anpassning efter den nya gruppens normer och förväntningar. Då studenten går in i den nya rollen som arbetare ändras också fasaden som förknippas med denna. Det går inte längre dricka alkohol på samma vis då detta snarare visar på att man inte passar in i den nya rollen vilket också kan resultera i att man inte blir accepterad in i den nya gruppen.

Piacentini och Bannister (2006) framställde att alkohol kunde användas som ett medel för studenter att hantera problem, stress och tristess. I resultatet fann vi att det kunde ses som en nödvändighet att konsumera alkohol då detta kunde dämpa den stress som är kopplad till studenttiden. Studenters bristande förmåga att hantera stress på andra vis kan bero på att de inte ännu har lärt sig att göra detta. Då många studenter är unga och saknar livserfarenhet kan detta vara en orsakande faktor till varför alkoholens lugnande

egenskaper används till detta syfte. Skulle stresshanteringskurser kunna vara en insats som hjälper vissa studenter till att inte ta till alkohol under pressade perioder? Bullocks (2004) kartläggning visar upp resultat som tyder på att en hög stressnivå bland studenter är vanligt förekommande. Kan insatser riktade mot detta då möjligtvis vara en väg mot att minska studenters alkoholkonsumtion?

Slutsatser

Tiden som student ses som en period där alkoholen har en central del i sociala livet. Intervjupersonernas upplevelser att det sociala livet som student näst intill endast kretsar kring tillställningar där alkohol konsumeras. Avsaknaden av nyktra alternativ för att träffa andra människor kan få konsekvenser av att studenter konsumera alkohol för att kunna integrera och socialisera med andra människor. I och med att människan är en social varelse och har behov av att träffa andra kan alkoholkonsumtionen ses som ett påtvingat måste.

Vidare fann vi att alkoholkonsumtion kan användas som ett redskap för att agera ut hegemoniskt maskulina ideal och därmed bekräfta sin manlighet inför andra människor som befinner sig i sammanhanget och som ingår i samma kultur. Att befinna sig i berusat tillstånd kan legitimera vissa beteenden associerat med manlighet där unga män kan visa upp sig själva som alfahantar för att avancera i genushierarkin.

Då en ung man som genom alkoholkonsumtion får agera som en alfahane, samtidigt som denne befinner sig i studentrollen där högkonsumtion av alkohol ses som en normal del. Skulle detta kunna resultera i att de unga universitetsstuderande männen tar till sig ett skadligt konsumtionsmönster och ett riskfyllt beteenden som kan leda till allvarliga konsekvenser för individen och dess omgivning. En ung man som kan visa upp en bild av sig själv som alfahane genom att befinna sig i berusat tillstånd, samtidigt som denne befinner sig i sammanhang där högkonsumtion inte ifrågasätts eller avviker från normen. Så skapas också förutsättningar för att alkoholrelaterade problem och skador kan bli en följd.

Vad som uttryckts av studenter i tidigare forskning som även framkommit i resultatet i denna studie är att alkohol används av studenter för att hantera stress. Detta skulle kunna tyda på att studenter bör få mer information och kunskap om hur man kan hantera stress på mindre destruktiva sätt. En sådan insats skulle möjligtvis kunna resultera i att studenter konsumerar mindre alkohol.

Behandlingspedagogiska implikationer

Genom vår studie kan man få en förbättrad förståelse för rollens betydelse och påverkan på de som identifierar sig med olika roller. Inte uteslutande rollerna som student och ung man utan även generellt vad tillhörighet till en roll kan innebära. Denna förståelse för roller kan för behandlingspedagoger erbjuda en chans att agera utifrån klienters rolltillhörigheter och anpassa arbetet därefter. Men även med tanke på den förhöjda risk, av att utveckla alkoholproblem senare i livet, som denna grupp har, kan preventiva insatser riktade mot denna grupp också förhindra framtida lidande.

Förslag till fortsatt forskning

Då vi inte har undersökt alkoholpreventionen som existerar vid universitet kan vi inte uttala oss om hur det arbetas för att minska konsumtionen. Dock kan vi se att det behövs göras mer då både tidigare forskning och vårt resultat pekar på att det konsumeras mycket alkohol runt omkring studentlivet. Vi kan dra slutsatsen utifrån denna studie att synen på rollen som ung man och som student bör förändras då förväntningarna på dessa roller i dagsläget främjar ett skadligt bruk av alkohol. Därmed kan vi tycka att man bör forska vidare på området kring hur roller kan påverkas och förändras för att skapa sundare relationer till alkohol. Vi anser att denna studie som vi gjort kan ligga till grund för vidare forskning då den ger förståelse för bakomliggande faktorer som skapar benägenhet att konsumera alkohol för dessa roller. Som exempel på vad som kan krävas för att angripa och förändra ung studerande mäns konsumtionsmönster är att omdefiniera rollens innebörd. Detta kan göras genom att förändra de existerande förväntningarna som finns på rollerna och få dem att gå mot en mer alkoholrestriktiv riktning.

REFERENSER

- Alvesson, M. & Sköldberg, K. (1994). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Bullock, S. (2004). *Alcohol, Drugs and student Lifestyle, A Study of the Attitudes, Beliefs and Use of Alcohol and Drugs among Swedish University Student*. Stockholm: SoRAD.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber.
- Connell, R. (2008). *Maskuliniteter*. (2. uppl.) Göteborg: Daidalos.
- Dalen, M. (2008). *Intervju som metod*. (1. uppl.) Malmö: Gleerups utbildning.
- De Visser, R. O., & Smith, J. A. (2007). Alcohol consumption and masculine identity among young men. *Psychology & Health*, 22(5), 595-614.
- Dempster, S., (2011). I drink, therefore I'm man: gender discourses, alcohol and the construction of British undergraduate masculinities, *Gender and Education*, 23, no. 5, 635-653.
- Forsman, B. (1997). *Forskningsetik: en introduktion*. Lund: Studentlitteratur.
- Goffman, E. (2009). *Jaget och maskerna: en studie i vardagslivets dramatik*. (5. uppl.) Stockholm: Norstedts.
- Herz, M. & Johansson, T. (2011). *Maskuliniteter: kritik, tendenser, trender*. Malmö: Liber.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Patel, R. & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (4., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitterature.
- Peralta, R. L. (2007). College Alcohol Use and the Embodiment of Hegemonic Masculinity among European American Men. *Sex Roles*, 56, 741-756.
- Peralta, R. L., & Cruz, M. (2006). Conferring meaning onto alcohol-related violence: An analysis of alcohol use and gender in a sample of college youth. *Journal of Men's Studies*, 14, 109-125.
- Piacentini, M. & Banister E (2006). Getting Hammered?... students coping with alcohol. *J. Consumer Behav*, 5, 145-156.
- Ramstedt, M. Lindell, A & Raninen, J. (2013). *Tal om alkohol 2012 – en statistik årsrapport från Monitorprojektet (SoRAD Rapportserie, nr 67)*. Stockholm: Stockholms Universitet, SoRAD
- Starrin, B. & Svensson, P. (red.) (2009). *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Stier, J. (2003). *Identitet: människans gåtfulla porträtt*. Lund: Studentlitteratur.

- Sundbom, L. (2003). *Studenternas alkoholbruk: en undersökning vid nio svenska högskolor och universitet*. Uppsala: Samhällsvetenskapliga forskningsinstitutet (SAMU).
- Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.
- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Wängqvist, M. (2013). *That's how people grow up: identity formation in emerging adulthood*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2013. Gothenburg

Förfrågan om medverkan i C-uppsats

Hej!

Vi är två studenter som studerar på programmet ”Pedagogik med inriktning mot ungdoms- och missbruksvård” 180 hp, vid Linnéuniversitetet, Växjö.

Vi kontaktar er med anledning av den C-uppsats vi planerar att skriva. Syftet med studien är att belysa några manliga studenters erfarenheter av alkoholens betydelse för identitetsskapande och maskulinitet. Studien kommer att utformas som en kvalitativ intervjustudie. Vi önskar intervjua fyra-sex manliga studenter i åldrarna 18-24 år.

Vi anser vi att er erfarenhet är relevant och intressant att få ta del av för att kunna genomföra denna studie.

I uppsatsarbetet har vi handledning av en lärare med stor erfarenhet av uppsatsarbete och som har magisterexamen. Kursansvariga som har det yttersta ansvaret har doktorsexamen – vilket också examinatorerna har. Detta kan ses som en kvalitetsgaranti, både vad det gäller uppsatsens innehåll och dess etiska aspekter.

Vänliga kontakta oss om ni skulle ha några funderingar eller frågor.

Med vänliga hälsningar

Joakim Aleborn Sivertsson

Telefonnummer: xxxx xxxxxx

E-mail: xxxxxx.xxxxxx.xxxxx

Kim Enocson

Telefonnummer: xxxx xxxxxx

E-mail: xxxxxxxxxxxxxxxx.xxxxxx

Handledare: Marita Pekkanen Myhrberg

E-mail: xxxxxxxxxxxx.xxxxx

Kursansvarig: Mats Anderberg, Mikael Dahlberg och Margareta Stigsdotter Ekberg

Missiv till deltagare i studien Manliga studenters alkoholvanor

Inom all samhällsvetenskaplig forskning finns det etiska riktlinjer. De vi använder oss av är de som presenterats av Vetenskapsrådet. För att göra allt vi kan för att ditt deltagande i vår studie ska vara etiskt riktigt vill vi visa dig dessa riktlinjer och hur vi ser på dem.

Informationskravet – innebär att du som deltagare ska vara fullt införstådd med studiens syfte och tekniken för datainsamling. Det innebär också att du ska veta vilka vi är, vilken utbildning vi tillhör och var du kan nå oss. Dessutom innebär det att du ska veta att ditt deltagande är helt frivilligt och att du när som helst kan bestämma dig för att inte delta längre.

Samtyckeskravet – innebär att allt ditt deltagande bygger på ditt samtycke. Är det något du inte gillar så diskuterar vi det och finner nya alternativ. Eller så kan du avsluta ditt deltagande i studien.

Konfidentialitetskravet – innebär att ingen, förutom vi, kommer att kunna förstå att det är just du som deltagit i studien och delgett oss dina erfarenheter.

Nyttjandekravet – innebär att du ska vara helt införstådd i vad studien/upsatsen kommer att användas till. Dessutom har du rätt att läsa det färdiga resultatet innan det publiceras. Du kommer att få ett exemplar av uppsatsen om du vill.

Vi hoppas att du med detta känner dig lugn och är motiverad att delta i vår studie. För oss är det särskilt viktigt att du vill dela med dig av dina erfarenheter till oss - då det är just dem vi intresserar oss för.

Joakim Aleborn Sivertsson

Kim Enocson

Växjö 2014-01-30

Handledare: Marita Pekkanen Myhrberg

Kursansvarig: Mats Anderberg, Mikael Dahlberg och Margareta Stigdotter Ekberg

Intervjuguide

Inledande frågor

- Hur gammal är du?
- Hur bor du i dagsläget?
- Hur länge har du studerat vid universitetet?
- Har du några bisysslor vid sidan av studierna?
- Vet du om det finns någon alkoholpolicy på universitetet/institutionen?

Vad innebär studentrollen för unga studerande män?

- Vad hade du för förväntningar på studentlivet innan dess att du började studera?
 - Hur upplever du att studentlivet lever upp till dessa förväntningar?
- Hur definierar du en student?
 - Likheter och skillnader mellan manliga och kvinnliga studenter?
 - Hur förhåller du dig till denna definition?
- Vad innebär det för dig att vara en student?

Vilken betydelse anser unga studerande män att alkoholen har för studentlivet?

- Vad anser du vara en normal konsumtion av alkohol?
 - Som student?
 - I samhället
 - Man/kvinna?
- Vilket syfte tror du alkohol kan fylla för studenter?
- Hur ser alkoholvanorna ut i din vänskapskrets vid universitetet och skiljer den sig från andra sammanhang?

Vilka erfarenheter av alkoholkonsumtion har några unga studerande män?

- Tror du alkoholvanor skiljer sig från innan, under och efter studietiden vid universitetet?
- Deltog du under nollningsperioden vid universitetet?
 - Vad hade alkoholen för funktion under denna period?
 - Motsvarande perioden dina förväntningar? var det mer/mindre som kretsade runt alkohol?
 - Hur upplevde du att det fanns ett val i att dricka eller ej under nollningen?
- I vilka sammanhang brukas alkohol?
 - Hur ser dina dryckesvanor ut?
 - Vad brukar du och dina vänner göra när ni dricker?
 - Finns det några beteenden som man brukar göra när man är påverkad av alkohol, men som man inte gör när man är nykter?

Något övrigt du anser att du vill tillägga som kan vara av värde för denna studie?